

ผลงานลำดับที่ ๑ : ความร่วมมือด้านแรงงานในกรอบอาเซียน

ผลงานลำดับที่ ๑

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ข้อผลงาน

เรื่อง ความร่วมมือด้านแรงงานในกรอบอาเซียน

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๕ - ถึงปัจจุบันปีงบประมาณ ๒๕๕๑

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ ข้อมูลภูมิหลังความร่วมมือในกรอบอาเซียน

๓.๒ แนวโน้มความร่วมมือด้านประเทศด้านแรงงาน

๓.๓ นโยบายและแผนที่เกี่ยวกับแรงงาน

๓.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสารและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านแรงงานและการติดตามผลการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

๓.๕ การส่งเสริมความร่วมมือและเผยแพร่ความรู้ด้านแรงงานระหว่างประเทศ และเป็นศูนย์กลางข้อมูลความร่วมมือของกระทรวงแรงงานของไทยกับประเทศอาเซียน

๓.๖ การประสานดำเนินการภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำอาเซียนไปสู่การเป็น "ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community)

๓.๗ การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของกระทรวงแรงงานในกรอบอาเซียน

๓.๘ ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและทฤษฎีทางสังคมที่เกี่ยวข้อง

๓.๙ งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ข้อมูลภูมิหลังความร่วมมือในกรอบอาเซียน

๑) ข้อมูลภูมิหลัง

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรี

จาก ๕ ประเทศไทยเริ่มแรกคือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย พลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ ต่อมาประเทศไทยรู้ในครุฑาลาມ ได้เข้ามาเป็นสมาชิกในลำดับที่ ๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๗ เวียดนามเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ประเทศไทยสารานุรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และพม่า เข้ามาเป็นสมาชิกลำดับที่ ๘ และ ๕ พร้อมกัน เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และกัมพูชาเป็นประเทศไทยลำดับที่ ๑๐ เข้าร่วมเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒

กลุ่มอาเซียนประกอบด้วยสมาชิก ๑๐ ประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า พลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม เมื่อแรกตั้งอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศไทยในภูมิภาค และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และวัฒนธรรม การคิดคือผู้ดี บนพื้นฐานของความเสมอภาค ต่อมาอาเซียนได้มีการปรับตัวและหันมา มุ่งเน้นเรื่องเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจ และการค้าของ ภูมิภาค อีกทั้งยังเป็นการสร้างอำนาจต่อรองกับภูมิภาคอื่นอีกด้วย

กลไกบริหารของอาเซียนที่ทำให้อาเซียนพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วและผลักดันให้กิจกรรม ของอาเซียนดำเนินไปอย่างเป็นผล โดยมีกลไกบริหารของอาเซียนที่สำคัญ ได้แก่

๑. การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นการประชุมระดับหัวหน้า รัฐบาลและเป็นกลไกบริหารสูงสุดของอาเซียนในการกำหนดนโยบายและแนวทางเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างกัน โดยจะมีการประชุมเป็นทางการทุกปี

๒. การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Ministerial Meeting: AMM) เป็นประจำทุกปีเพื่อกำหนดแนวทางในระดับนโยบายและทบทวนโครงการให้คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ดำเนินการต่อไป

๓. การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers' Meeting: AEM) เป็นการประชุมประจำปีของรัฐมนตรี ที่คุ้มครองและรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยสมาชิกอาเซียน

๔. การประชุมรัฐมนตรีเฉพาะด้านอื่นๆ (Other ASEAN Ministers' Meeting) ซึ่งจัดให้มี ขึ้นตามความจำเป็น และเพื่อเร่งรัดการทำงานของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหารือเกี่ยวกับ โครงการความร่วมมือด้านต่างๆ เช่น การเมือง การเกษตรและป่าไม้ การศึกษา สวัสดิการและสังคม พลังงาน กฎหมาย สาธารณสุข แรงงาน สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขนส่ง โทรคมนาคม ยาเสพติด เป็นต้น

๕. การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Meeting : SOM) การประชุมแยกเป็นเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือเชิงพัฒนาสังคม วัฒนธรรมและสันติภาพ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยาเสพติด เป็นต้น

๖. การประชุมคณะกรรมการประจำอาเซียน (ASEAN Standing Committee: ASC) เป็นการประชุมระดับอธิบดีกรมอาเซียนของประเทศสมาชิกอาเซียนทุก ๒ เดือน เพื่อติดตามความคืบหน้า และแก้ไขปัญหาในโครงการความร่วมมือระหว่างกัน

๗. สำนักเลขานุการอาเซียน (ASEAN Secretariat) เป็นหน่วยงานบริหารกลางของอาเซียน ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีเลขานุการอาเซียน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยจากประเทศสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี เป็นหัวหน้าสำนักงาน และมีรองเลขานุการอาเซียน ๒ คน ดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี

๘. สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) คือ กรมอาเซียนในกระทรวงการต่างประเทศของแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ ภายในประเทศกับประเทศสมาชิกอื่น รวมทั้งสำนักเลขานุการอาเซียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

๙. การประชุมผู้นำอาเซียน+๓ (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี) หลังจากที่ประเทศไทยเขย่าตะวันออกเฉียงใต้ทุกประเทศ ได้เป็นสมาชิกอาเซียน โดยครบถ้วน อาเซียนก็ได้เข้าสู่ยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในฐานะองค์กรเพื่อความร่วมมือซึ่งครอบคลุมทั้งภูมิภาค จึงได้มีแนวคิดที่จะสร้างกลไกใหม่ที่จะสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ ๓ ประเทศมาำนำางในภูมิภาคนี้ คือ จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อเป็นการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจ และการค้าและสร้างความสัมพันธ์กับอาเซียนให้มากขึ้น รวมทั้งเป็นการสร้างพลังอำนาจในการต่อรองให้กับอาเซียนอีกด้วย ในโอกาสฉลองครบรอบ ๓๐ ปี ของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐ การประชุมอาเซียน+๓ จึงได้เกิดขึ้นและได้มีการจัดประชุมผู้นำอาเซียน+๓ ขึ้นเป็นครั้งแรกในเดือนธันวาคม ๒๕๔๐ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศไทยแล้วเช่น

อาเซียนมีอุดมสุขอย่างมากเพื่อส่งเสริมความร่วมมือใน ๓ ด้านหลัก คือ

๑. ด้านความมั่นคงทางการเมือง (Political and Security Cooperation) อาเซียนได้ตระหนักว่าภูมิภาคที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง และความเป็นกติกา จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาประเทศให้เจริญ ซึ่งงานด้านความมั่นคงที่สำคัญได้แก่ การประกาศให้อาเซียน ตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเป็นกติกา (Zone of Peace, Freedom and Neutrality: ZOPFAN) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยได้มีการประกาศขัดตั้งเรือที่การหารือด้านความมั่นคงของ

ภูมิภาคอาเซียน(ASEAN Regional Forum: ARF) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และการประกาศให้อาเซียน
ตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Weapon-Free Zone) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙
เป็นต้น

๒. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation) เนื่องจากการรวมกลุ่ม
ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภูมิภาคของโลกและการแข่งขันทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่
ผลักดันให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อาเซียนจึงได้เปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade
Area: AFTA) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างกันโดยการลดภาษีศุลกากรให้แก่สินค้า
ส่งออกของกันและกัน นอกจากนี้เพื่อให้อาเซียนมีความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางด้าน^๑
เศรษฐกิจ และมีความมั่งคั่งร่วมกัน อาเซียนได้ประกาศข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน
(Initiative for ASEAN Integration: IAI) ขึ้น เพื่อที่จะลดช่องว่างทางการพัฒนาระหว่างสมาชิกเก่าและ
สมาชิกใหม่ของอาเซียนด้วย ปัจจุบันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน ครอบคลุมสาขาต่างๆ
อาทิ การค้า การลงทุน อุตสาหกรรม บริการ การคลัง เกษตร ป้าแม่ พลังงาน การขนส่งและ
สื่อสาร ทรัพย์สินทางปัญญา อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และการท่องเที่ยว

๓. ความร่วมมือเชิงพาณิชย์ (Functional Cooperation) นอกจากความร่วมมือทาง
การเมืองและเศรษฐกิจแล้ว อาเซียนยังให้ความสำคัญต่อความร่วมมือเชิงพาณิชย์ ได้แก่ ความร่วมมือ^๒
ในด้านการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและสารสนเทศ อาชญากรรมข้ามชาติ การต่อต้านยา^๓
เสพติด และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในด้านการพัฒนาสังคม อาเซียนสนับสนุนให้มี
การพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ เช่น แรงงาน สาธารณสุข การศึกษา ด้านสตรีและเด็ก เป็นต้น

๒) ความร่วมมือของกระทรวงแรงงานกับอาเซียน

กระทรวงแรงงานได้ดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศกับอาเซียนภายใต้กลไก
บริหารของอาเซียนที่สำคัญ ๓ กลไก คือ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน การประชุม^๔
เจ้าหน้าที่อาชีวosoอาเซียนด้านแรงงาน และการประชุมคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้
เป็นไปตามปฏิบัติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ดังนี้

๑. การประชุมรัฐมนตรีอาชีวันด้านแรงงาน (ASEAN Labour Ministers Meeting: ALMM) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาชีวันด้านแรงงาน (ASEAN Senior Labour Meeting: SLOM)

๑.๑ **การประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาชีวัน (ASEAN Labour Ministers Meeting: ALMM)** เป็นการประชุมผู้นำระดับกระทรวงแรงงานของประเทศสมาชิกอาชีวัน ๑๐ ประเทศ ได้แก่ บруไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม (เป็นสมาชิกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘) ลาวและพม่า (เป็นสมาชิกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐) กัมพูชา (เป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒)

การประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาชีวันจัดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ที่ประเทศไทย อินโดนีเซีย จัดประชุมไปแล้ว ๒๐ ครั้ง ซึ่งการประชุม ครั้งที่ ๒๐ จัดเมื่อวันที่ ๖-๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ประเทศไทย และล่าสุด ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ประเทศไทยเวียดนาม

ระยะเวลา จากเดิมเคยจัดขึ้นทุกปี และต่อมาหลังจากสืบสานการประชุมครั้งที่ ๑๙ ณ ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ การประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาชีวันจะจัด ๒ ปีครั้ง (ตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาชีวัน ครั้งที่ ๑๗ ที่ประเทศไทยอินโดนีเซีย)

สถานที่ ประเทศไทยสมาชิกอาชีวัน ๑๐ ประเทศได้แก่ บруไนฯ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพตามตัวอักษร แรกของประเทศ

วัตถุประสงค์ เพื่อปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาแรงงาน และพิจารณาให้ความร่วมมือระหว่างกันในด้านแรงงานและกำลังคนในกลุ่มนักวิชาการอาชีวัน ทั้งนี้ ที่ประชุมจะกำหนดแนวทางและโครงการด้านแรงงานร่วมกันเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) การรวมตัว วิเคราะห์ แจกจ่ายข้อมูลทางการค้าแรงงานและกำลังคนรวมถึงการกำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกัน

(๒) การให้ทุนการศึกษาและคุยงานในด้านการบริหารแรงงาน การพัฒนากำลังคน การส่งเสริมการมีงานทำ การฝึกพัฒนาอาชีพ แรงงานสัมพันธ์ และอื่นๆ

(๓) สนับสนุนการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับ วิธีการรวมรวมสังคมแรงงาน การทำงาน ต่ำกว่าระดับ การทำงาน แรงงานสัมพันธ์ องค์กรนายจ้างและลูกจ้าง สุขอนามัยในการทำงาน อนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศในเรื่องต่างๆ เป็นต้น

(๔) ให้แต่ละประเทศสมาชิกพิจารณาเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างประเทศโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงาน การศึกษาด้านแรงงาน การกระจายรายได้ การเคลื่อนย้ายแรงงาน ความจำเป็นพื้นฐานในระดับอนุภูมิภาค และในแต่ละประเทศสมาชิก ธุรกิจที่ไม่มีระบบ การบริหารค่าจ้าง สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงหัวข้อที่เกี่ยวกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ เป็นต้น

(๕) การให้ความสนใจพิเศษแก่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้กำลังแรงงานคนพื้นฐาน การดำเนินโครงการที่จะช่วยให้มีการทำงานมากขึ้น การคุ้มครองแรงงานเด็ก แรงงานเพื่อการเพิ่มผลผลิต ระบบค่าจ้าง และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๖) การดำเนินโครงการร่วมในการพัฒนาวิชาการที่เหมาะสมในด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการจัดการบริหาร

(๗) การพัฒนาและส่งเสริมนโยบายที่เหมาะสมในด้านประชารและวิชาการที่เกี่ยวกับแรงงาน

การประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ได้ดำเนินมาเป็นลำดับ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑-๓ เมษายน ๒๕๑๘ ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศไทยอินโดนีเซีย

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๘ ณ เมืองบาเกียว ประเทศไทยฟิลิปปินส์

ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ณ เมืองพัทยา ประเทศไทย

ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ กันยายน ๒๕๒๕ ณ ประเทศไทยสิงคโปร์ ประเทศไทยมาเลเซีย

ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๘-๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๗ ณ กรุงมะนิลา ประเทศไทยฟิลิปปินส์

ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ณ กรุงบันدار เสรี เบกาวัน

ประเทศไทยในครั้งนี้

ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๑ ณ เมืองบานาดี ประเทศไทยอินโดนีเซีย

ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ กันยายน ๒๕๓๑ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศไทยมาเลเซีย

ครั้งที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ณ กรุงมะนิลา ประเทศไทยฟิลิปปินส์

ครั้งที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ณ ประเทศไทยสิงคโปร์

ครั้งที่ ๑๑ (ไม่เป็นทางการ) ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ เมษายน ๒๕๓๘ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

ครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ครั้งที่๑๘ (ไม่เป็นทางการ) ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ เมษายน ๒๕๖๐ ประเทศไทยเวียดนาม
ครั้งที่ ๑๙ ระหว่างวันที่ ๒๕-๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ประเทศไทยเวียดนาม
ครั้งที่ ๒๐ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศไทยสหภาพพม่า
ครั้งที่ ๒๑ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงมานาดา ประเทศไทยฟิลิปปินส์
ครั้งที่ ๒๒ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศไทยมาเลเซีย
ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๕-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ นครเวียงจันทน์ ประเทศไทยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ครั้งที่ ๒๔ ระหว่างวันที่ ๕-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองมาطاลัม เกาะลอมบอก
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
ครั้งที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวน์ ประเทศไทย
บรูไนดารุสซาลาม
ครั้งที่ ๒๖ ระหว่างวันที่ ๓-๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ประเทศไทยสิงคโปร์
ครั้งที่ ๒๗ ระหว่างวันที่ ๖-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพ ประเทศไทย
ครั้งที่ ๒๘ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงชานอย ประเทศไทยเวียดนาม

๑.๒ การประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโสอาเซียนด้านแรงงาน (ASEAN Senior Labour Meeting: SLOM)

การประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโสด้านแรงงาน (SLOM) จะจัดก่อนการประชุมระดับรัฐมนตรีโดยหัวหน้าคณะผู้แทน จะเป็นระดับปลัดกระทรวง หรือ รองปลัดกระทรวง

ระยะเวลา จัดทุกปี ครั้งล่าสุด คือ ครั้งที่ ๕ จัดที่ประเทศไทยอินโดนีเซีย (พ.ศ. ๒๕๖๐) และครั้งที่ ๖ ที่กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๒

สถานที่ ประเทศไทยชิกาอาเซียน ๑๐ ประเทศไทยได้แก่ บรูไนฯ อินโดนีเซีย มาเลเซีย พลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพตามตัวอักษรชื่อประเทศ

วัตถุประสงค์ ในการประชุมจะพิจารณาเรื่องที่รัฐมนตรี แรงงานอาเซียนได้เสนอแนะให้ประเทศไทยนำร่องดำเนินการตลอดจนพิจารณาเรื่องที่ควรนำเสนอต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรี

๒. การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน (ASEAN Labour Minister's Meeting: ALMM) ร่วมกับรัฐมนตรีประเทศไทย ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ALMM+๓) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโซอาเซียนด้านแรงงาน (ASEAN Senior Labour Meeting: SLOM) ร่วมกับผู้แทนประเทศไทย ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (SLOM+๓)

- จะจัด ๒ ปี/ครั้ง ในช่วงการประชุมระดับรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน และได้จัดมาแล้ว ๖ ครั้ง และล่าสุด ครั้งที่ ๗ ที่ประเทศไทยวีดานามเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗

๓. คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (Establishment of the ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Migrant Workers)

(๑) สืบเนื่องจากการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน ครั้งที่ ๒๐ ที่ประเทศไทย เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้รับทราบว่าที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ (๔๐th ASEAN Ministerial Meeting : AMM) และการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ถึง ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ณ กรุงมนติลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้มีการลงนามในเอกสารการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (Establishment of the ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Migrant Workers) เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว จะประกอบด้วยผู้แทน ๑ คน จากแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน (๑๐ ประเทศ) รวมทั้งผู้แทนจากสำนักเลขานุการอาเซียน และให้มีการจัดทำรายงานเสนอต่อการประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโซอาเซียนด้านแรงงาน (ประเทศไทย โดยกระทรวงแรงงานในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงต้องแต่งตั้งผู้แทน)

(๓) ประธานของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว จะมาจากผู้แทนของประเทศที่ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการประจำของอาเซียน (ASEAN Standing Committee: ASC) โดยวาระปีของกรรมการรองตำแหน่งประธานอาเซียนจะมีการหมุนเวียนตามชื่ออักษรภาษาอังกฤษของชื่อประเทศ (เนื่องจากในช่วงนี้น้ำราชการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนเป็นของประเทศไทยซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม

๒๕๕๑ - ธันวาคม ๒๕๕๒ ประเทศไทย โดยกระทรวงแรงงาน จึงได้รับการเสนอให้ดำรงตำแหน่งประธานของคณะกรรมการฯ ตามวาระของไทย)

๔) ด้วยประเด็นด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการค้ามนุษย์ เป็นประเด็นหลักที่มีการหันมาสนใจในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ ซึ่งกระทรวงแรงงานได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะมีการเตรียมการกลไกต่าง ๆ เพื่อพิจารณาท่าทีให้ข้อเสนอแนะ และกำหนดกรอบความร่วมมือของกระทรวงแรงงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการค้ามนุษย์ สำหรับการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องต่อไป จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการค้ามนุษย์ ซึ่งมีอดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน (นายพรษัย อญู่ประยงค์) เป็นประธานคณะกรรมการ

๕) การประชุมคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ ณ ประเทศไทยสิงคโปร์ ซึ่งที่ประชุมได้มีการพิจารณาข้อกำหนดแผนงานการดำเนินการของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ซึ่งได้มีการระบุชื่อประเทศไทยเพื่อการดำเนินการภายใต้แผนงาน ซึ่งในส่วนของประเทศไทยโดยกระทรวงแรงงาน มีภารกิจที่ต้องดำเนินการภายใต้แผนงาน ดังนี้ ๑) การจัดประชุมอาเซียนว่าด้วยเรื่องแรงงานต่างด้าว (ASEAN Forum on Migrant Labour) และ ๒) การจัดทำร่างหลักการสำหรับกลไกของอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานต่างด้าว

๓.๒ แนวโน้มนายความร่วมมือต่างประเทศด้านแรงงาน

กระทรวงแรงงาน มีภารกิจในการพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพและมีฝีมือเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำของประชาชนวัยแรงงาน การให้การความคุ้มครองแรงงานเพื่อได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดและมีสวัสดิการที่ดี มีความปลอดภัยในการทำงาน และมีสภาพแวดล้อมในการทำงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานเกี่ยวข้องกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมการมีงานทำ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งมีส่วนราชการที่สำคัญ ดังนี้

- สำนักงานรัฐมนตรี
- สำนักงานปลัดกระทรวง
- กรมการจัดหางาน

- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- สำนักงานประกันสังคม

ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจความร่วมมือระหว่างประเทศนั้น ในภาพรวมจะมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน คือ

สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ทำหน้าที่ประสาน ติดต่อ และดำเนินงานโดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- เสนอแนวโน้มฯความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงาน
- ดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสารและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านแรงงาน รวมทั้งเร่งรัดการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ประเทศ
- ประสานงาน ติดตามและแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านวิชาการและความช่วยเหลือแรงงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับทุน พิธิการ รับรอง งานประชุม การเจรจาระหว่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์การดำเนินงานของกลุ่มและองค์การต่างประเทศ
- ประสาน ติดตามสิทธิประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานและครอบครัวของแรงงานที่ไปทำงานในต่างประเทศ และประสานการดำเนินการเพื่อรักษาและส่งเสริมการขยายตลาดแรงงานในต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ
- ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

กลุ่mvิเทศสัมพันธ์ เป็นกลุ่มภารกิจหนึ่งซึ่งอยู่ในสังกัด สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ขัดทำรายงาน และเร่งรัดการปฏิบัติตามพันธกิจ และพันธกรณีระหว่างประเทศอื่นๆ รวมทั้งการประมวลบทความต่างประเทศเพื่อเผยแพร่งานพิธิการ ต้อนรับ จัดรายการดูงาน และจัดการประชุมระหว่างประเทศ ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม สมมนาเจรจา และดูงานในต่างประเทศ ตลอดจนดำเนินการด้านงานพุกภาคร่วมกับคณะกรรมการอนุมัติการเดินทางไปต่างประเทศ ดังนั้นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่mvิเทศสัมพันธ์ จึงเป็นงานที่ต้องประสานความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศแทนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นงานส่งเสริมวิชาการและการปฏิบัติตามพันธกิจขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ งานส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคี หรือความร่วมมือระหว่างประเทศด้านผู้เชี่ยวชาญอาสาสมัครต่างประเทศ เป็นต้น

นอกจากนี้ การที่รัฐบาลได้จัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดินแผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๑) โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งมียุทธศาสตร์ด้านที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกิจกรรมวิเทศสัมพันธ์ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน คือ ด้านที่ ๕ เรื่องการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เน้นความร่วมมือในเชิงรุกกับนานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน และประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยกัน ซึ่งรวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบพหภาคีต่างๆ อาทิ กรอบความร่วมมืออาเซียน กรอบความร่วมมืออาเซียน+๓ (ญี่ปุ่น จีนและสาธารณรัฐเกาหลี) และโครงการมิตรภาพเยาวชนอาเซียน

สืบเนื่องจากสถานการณ์ระหว่างประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและอย่างรวดเร็วทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งภัยพิบัติจากธรรมชาติและการก่อการร้าย ซึ่งมีผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านต่างๆ ดังกล่าวในประเทศไทยเช่นกัน และรวมถึงการแข่งขัน การว่างงานด้วย ได้แก่ การเจรจาตกลงจัดทำข้อตกลงค้าเสรีระหว่างประเทศ ปัญหาพิพาทระหว่างประเทศ ปัญหาการเคลื่อนย้ายของแรงงาน หรือโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ ปัญหาภัยพิบัติสึนามิที่ผ่านมาเป็นต้น ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกลุ่mwิเทศสัมพันธ์ต้องปรับปรุงจัดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ทันกับปริมาณงานความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น โดยต้องอาศัยองค์ความรู้ความชำนาญที่สะสมมา ความสามารถในการประเมินแนวโน้มสถานการณ์ระหว่างประเทศในปัจจุบันอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจมากขึ้นและประโยชน์ในการดำเนินงานเชิงรุกตามยุทธศาสตร์และแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล นโยบายของกระทรวง และความต้องการของประชาชน

๓.๓ นโยบายและแผนที่เกี่ยวกับแรงงาน

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีหลักสำคัญในการดำเนินการ ๔ แนวทาง คือ

๑. การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่
๒. การลดการผูกขาดอำนาจจารังและขัดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม
๓. การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม
๔. การทำให้ระบบตรวจสอบมีความเข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับด้านแรงงาน และความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนี้

มาตรา ๘๒ รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีและความร่วมมือกันนานาประเทศ และเพื่อ
หลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่
ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้กระทำกันนานาประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ

รัฐต้องส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกันนานาประเทศ ตลอดจนต้องให้
ความคุ้มครองและคุ้มครองประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

การเขื่อนโยงการกิจของกระทรวงแรงงานให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๘๒ ในส่วนการกิจความร่วมมือด้านต่างประเทศ จึงเป็นนโยบาย
ที่กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญ และนำไปใช้เชื่อมโยงกับแผนแม่บทกระทรวงแรงงาน (พ.ศ. ๒๕๕๐-
๒๕๕๙) เนื่องจากบทบาทของกระทรวงแรงงานมีทั้งทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ และเป็น
หน่วยงานหลักในการพัฒนาประเทศ ที่ต้องคุ้มครองความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงานในระบบ และขยาย
ไปสู่แรงงานนอกระบบด้วย นอกจากนี้กระทรวงแรงงานยังมีภารกิจในการเรื่องการส่งเสริมประชาชนให้
มีงานทำ มีทักษะฝีมือ และมีโอกาสได้ทำงานและมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งการส่งคนงานไปทำงาน
ต่างประเทศ และการคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศที่ทำงานอยู่ใน ๑๑ ประเทศ ในการนี้เพื่อนำไปใช้
ประเทศไทยมีอัตราการว่างงานต่ำที่สุด แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความมั่นคงในการทำงาน และแรงงาน
มีศักยภาพและมีความสามารถในการแข่งขันในระดับเวทีโลก

กระทรวงแรงงาน กำหนดวิสัยทัศน์ “แรงงานมีผลิตภาพสูง มีความมั่นคง และ
มีคุณภาพชีวิตที่ดี” ซึ่ง คำนิยาม “ผลิตภาพสูง” หมายถึง แรงงานมีความรู้ความสามารถ และทักษะ^๑
ฝีมือในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับมาตรฐานสากล เป็น
เครื่องมือสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ “ความมั่นคง” หมายถึง แรงงานมี
หลักประกันที่ทำให้มั่นใจได้ว่าจะมีโอกาสในการทำงานเมื่อต้องการ และได้รับค่าตอบแทนตลอดจน
ผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และ “คุณภาพชีวิตที่ดี” หมายถึง แรงงาน (ในระบบและนอกระบบ) ได้รับ^๒
การคุ้มครองตามสิทธิ มีความมั่นคงในการทำงานและการดำรงชีพ ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
ซึ่งต่อมากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ ๑ ประเด็น ประกอบด้วย
๑) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกำลังคนเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
๒) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงในการมีงานทำให้กับแรงงาน ๓) ยุทธศาสตร์การส่งเสริม
ความมั่นคงในการทำงานและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงาน ๔) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงาน
ต่างด้าว ๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแรงงาน ๖) ยุทธศาสตร์การ

พัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานให้มีความเป็นเลิศ และ ๗) ยุทธศาสตร์การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากภาวะวิกฤติและสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ข้อที่ ๖ : “ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานให้มีความเป็นเลิศ” ได้เป็นยุทธศาสตร์ที่เขื่อมโยงกับ มาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งกำหนดเป้าหมายให้กระทรวงแรงงานมีระบบการบริหารจัดการด้านแรงงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่นิยมและยอมรับของประชาชน นอกรากนีการกำหนดกลยุทธ์และกิจกรรม/โครงการ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ คือ กลยุทธ์ที่ ๑ “เสริมสร้างกลไกในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน” มีกิจกรรม/โครงการ ได้แก่ โครงการลำดับที่ ๕ : โครงการจัดประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๒๐ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และ โครงการที่ ๑๐ : โครงการความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างประเทศในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี เป็นต้น

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ชี้นำทิศทางการปรับตัวของประเทศไทย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในระยะ ๑๐-๑๕ ปี ข้างหน้า โดยยังคงอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวม ที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๔) โดยการตั้งเป้าหมายเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น ๑๐ ปี พัฒนากำลังแรงงานระดับกลางที่มีคุณภาพเพิ่มเป็นร้อยละ ๖๐ ของกำลังแรงงานทั้งหมด และเพิ่มสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น ๑๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน เพื่อพัฒนาทั้งทางร่างกายจิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาจิตใจ ควบคู่กับคุณธรรม และส่งเสริมให้คนไทยอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน มีดังนี้

(๑) การพัฒนาคนและสังคมไทย สู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

(๑.๑) การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนทั้งค้านจิตใจ ทักษะชีวิต และความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การพัฒนาสมรรถนะและทักษะแรงงาน และเร่งผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการจัดการองค์ความรู้

(๑.๒) พัฒนาสมรรถนะและทักษะแรงงานให้รองรับการแข่งขันของประเทศ โดยเพิ่มพูนความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน เพื่อเสริมสร้างผลิตภาพแรงงานให้สูงขึ้นทั้งการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหา ตัดสินใจ ทำงานเป็นทีม มีจริยธรรม มีวินัยในการทำงาน สามารถรองรับและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่

(๑.๓) จัดระบบการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ และมีการส่งต่ออย่างเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปสู่ระดับวิชาชีพ โดยเสริมสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ชุมชนทุกระดับในการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน จัดหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นที่หลากหลายสำหรับแรงงานเพื่อสร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนงาน ส่งเสริมการฝึกงาน ในสถานประกอบกิจการ ผลักดันองค์กรต่างๆ ในสังคมให้จัดการศึกษาในรูป “ศูนย์การเรียนรู้” จัดระบบคุณวุฒิ วิชาชีพในสาขาที่มีความพร้อมและตรงกับความต้องการ เพื่อให้แรงงานได้รับค่าจ้างที่เหมาะสม จัดการฝึกอบรมอาชีพและสร้างงานให้ผู้ด้อยโอกาส มีงานทำที่เหมาะสมทั้งในสถานประกอบกิจการและอาชีพอิสระ และจัดทำข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ความก้าวหน้า ในวิชาชีพทุกอาชีพเพย়พร

(๑.๔) การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยพัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ และรายได้ ขยายการคุ้มครองทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะแรงงานอุตสาหกรรม ศรีและผู้ด้อยโอกาส

(๑.๕) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่มีความปลดปล่อย น่าอยู่ และส่งเสริมสุขบันพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคมและได้รับการคุ้มครองสิทธิต่างๆ อย่างเป็นธรรม

(๑.๖) เร่งขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสให้ทั่วถึง ทั้งการบริการและการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพ

(๒) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

(๒.๑) เสริมสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนทั้งการสร้างหลักประกันชีวิต สวัสดิการสังคม ความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ ที่อยู่อาศัย การคุ้มครองผู้บริโภค และสิทธิมนุษยชน โดยสนับสนุนให้มีการระดมทุนเพื่อการออมทรัพย์ในรูปแบบต่างๆ สำหรับเป็นแหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพและจัดสวัสดิการชุมชนเบื้องต้น

(๒.๒) การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน โดยการส่งเสริมภาคการผลิต และบริการในการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรหรือกิจกรรมบางส่วนไปสร้างอาชีพ และการจ้างงานในท้องถิ่น และพื้นที่ห่างไกล เพื่อลดการเคลื่อนย้ายแรงงานสู่เมืองหลวง

(๒.๓) สร้างระบบการบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน สร้างผู้ประกอบการใหม่ควบคู่กับ การพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด ฯลฯ และการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพของกลุ่ม ต่างๆ รวมทั้งคนพิการในชุมชน เพื่อลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ

(๓) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน

(๓.๑) การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและ บริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยปรับโครงสร้างภาคเกษตรให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่ สำคัญของโลก ปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมให้เป็นฐานการผลิตระดับภูมิภาค/โลก โดยเฉพาะการ พัฒนาบุคลากรทั้งในระบบและการฝึกอบรมให้มีความเก่ง/ความชำนาญ สอดคล้องกับความต้องการที่ จะยกระดับอุตสาหกรรมรายสาขาควบคู่กับการสร้างสำนักและทักษะที่เกี่ยวกับนิสัยทางอุตสาหกรรม การปรับโครงสร้างการบริการให้เป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ โดยพัฒนาท่องเที่ยวไทย พัฒนาขีด ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ เพื่อขยายฐานการผลิตและการตลาด เช่น บริการด้านสุขภาพและสปา ธุรกิจการก่อสร้าง เป็นต้น

(๔) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ

(๔.๑) มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศไทยเป็น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความ โปร่งใสอยู่ที่ ๕.๐ ภายในปี ๒๕๕๙ ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสมและมีการดำเนินงานที่คุ้มค่าที่ เพิ่มขึ้น ลดกำลังคนภาคราชการให้ได้ร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๕๙

(๔.๒) สร้างองค์ความรู้ร่วกับประชาชนปีไทยและธรรมาภิบาลในบริบทไทยให้ มีการศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรมประชาริปปีไทย วัฒนธรรมธรรมาภิบาล และ วัฒนธรรมสันติวิธีเพิ่มขึ้นในระยะเวลาหนึ่งปี พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (กระทรวงแรงงาน, ๒๕๕๘)

เนื่องจากประเทศไทยมีการดำเนินนโยบายต่างๆ ใน การพัฒนาประเทศ โดยยึดแนวทางตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศช่วงระยะเวลา ๕ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับแรกเริ่มใช้เมื่อปี ๒๕๐๑ ปัจจุบันมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ มาแล้ว ๕ ฉบับ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) เริ่มใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ โดยแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศไทยเพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรม นำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนแข็งแกร่ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและ เป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ และทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อย่างกายได้ระบบบริหารจัดการประเทศ ที่มีธรรมาภิบาล ดำเนินไว้ซึ่งระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ใน ประชาชนโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” กระทรวงแรงงานจึงเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการ พัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งมีการกิจที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) กระทรวงแรงงานจึงได้นำมาใช้เป็น แนวทางในการจัดทำแผนแม่บทด้านแรงงาน แนวทางการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการ และงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้กระทรวง แรงงานมีบทบาทเป็นกระทรวงเศรษฐกิจต่อไป

๓)นโยบายรัฐบาล

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีและลงนามโดยต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยมีประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวกับด้านต่างประเทศ ดังนี้

๑.นโยบายลำดับที่ ๑ : นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

ข้อที่ ๑.๑ การสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อให้เกิดความ เชื่อมั่นแก่ภาคประชาชนและเอกชนในการลงทุนและการบริโภค

ข้อย่อยที่ ๑.๑.๑ จัดให้มีสำนักงานบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็น องค์กรถาวร เพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ โดยยึดมั่นหลักการสร้างความ สมานฉันท์และแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ใช้กระบวนการยุติธรรมกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด และเป็นธรรม กำหนดจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตพัฒนาพิเศษที่มีการสนับสนุนแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ย ต่อ สถาบันพิเศษด้านภาษี และอุตสาหกรรมฮาลาล รวมทั้งสนับสนุนให้เป็นเขตพัฒนาพิเศษที่มีความ มีคุณภาพและหลากหลายทางศาสตร์และวัฒนธรรม

ข้อย่อยที่ ๑.๑.๔ เร่งสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยในสายตาของชาวโลก โดยให้ความสำคัญต่อการอนรับความร่วมมืออาเซียนเป็นลำดับแรก และร่วมมือกับรัฐบาลในการพิจารณา อนุมัติเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยในฐานะสมาชิกประชาคมอาเซียนจะต้องลงนามในช่วงของการ ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ และเตรียมความพร้อมเป็น

เจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน

ข้อย่อที่ ๑.๖ เร่งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติและเร่งรัดมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศ และปรับแผนงบประมาณของส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่แล้ว เพื่อใช้ในการจัดการศึกอบรมและสัมมนาให้กระจายทั่วประเทศ รวมทั้งลดหย่อนค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้มีการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๒.นโยบายลำดับที่ ๑. : นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ข้อที่ ๑.๑ พัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในทุกมิติและทุกระดับ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีและการเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค โดยส่งเสริมความร่วมมือในทุกสาขากับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่างๆ และเร่งแก้ไขปัญหา กับประเทศไทยเพื่อนบ้าน โดยสันติวิธิบนพื้นฐานของสนธิสัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ ๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียนในภาระที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน และบรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน โดยให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ประเทศไทยสามารถสนับสนุนและผลักดันให้อาเซียนมีบทบาทนำที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศในเอเชียอื่น ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในภูมิภาคเอเชีย และระหว่างเอเชียกับภูมิภาคอื่น

ข้อที่ ๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศไทยมุสลิมและองค์กรมุสลิมระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย

ข้อที่ ๑.๔ กระชับความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับประเทศที่มีบทบาทสำคัญของโลกและประเทศไทยคู่ค้าของไทยในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อรักษาและขยายความร่วมมือทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ การค้า การเงิน การลงทุนและการท่องเที่ยว รวมทั้งแลงหาตลาดใหม่ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากร วัตถุคุณวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และองค์ความรู้ใหม่

ข้อที่ ๗.๔ ส่งเสริมการมีบทบาทร่วมกับประชาชนโลก ในเรื่องการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศโดยเน้นพิธีการค้าสินค้าเกษตร และกฎระเบียบด้านทรัพย์สินทางปัญญา การปกป้องรักษาและพื้นฟูสันติภาพและความมั่นคง การส่งเสริม และคุ้มครองค่านิยมชาติปีไทย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม การอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ตลอดจนร่วมมือในการแก้ไขประเด็นปัญหาข้ามชาติทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นที่ตั้งของสำนักงานสาขาระหว่างประเทศ และมีความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้น

ข้อที่ ๗.๕ สนับสนุนการเข้าร่วมในข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งทวิภาคีและพหุภาคีที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เร่งรัดการให้สัตยาบันในข้อตกลงที่ได้ลงนามไว้แล้วและปรับปรุงแก้ไขข้อตกลงที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อประเทศไทยและสังคม

ข้อที่ ๗.๖ ส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีผลผลกระทบต่อประเทศไทย เพื่อก่อให้เกิดจันทนาติในการกำหนดนโยบายและดำเนินนโยบายต่างประเทศ

ข้อที่ ๗.๗ สร้างความเชื่อมั่นของต่างประเทศต่อประเทศไทยและการเข้าถึงระดับประชาชน โดยส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องและความเชื่อมั่นของนานาประเทศ ต่อการเมืองและเศรษฐกิจไทย เพื่อรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย และสนับสนุนการเข้าถึงในระดับประชาชนกับประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชน รัฐบาล และประชาชนระหว่างประเทศมีทัศนคติในทางบวกต่อประเทศไทยและประชาชนไทย

ข้อที่ ๗.๘ คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยแรงงานไทย และภาคธุรกิจเอกชนไทยในต่างประเทศ และสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนไทยในต่างประเทศ (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, แถลงการณ์ ๒๕๕๐)

เนื่องจากการดำเนินการด้านต่างประเทศของไทย กระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านต่างประเทศ เพื่อรักษาอธิปไตย ความมั่นคง เสถียรภาพ และนำการพัฒนาตามรัชธรรมและโลกาภิวัตน์ในเชิงสร้างสรรค์มาสู่ประเทศไทย โดยมีการดำเนินการที่บูรณาการกับหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นได้ว่านโยบายของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญกับการกิจด้านต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายต่างประเทศ ครอบคลุมการดำเนินการเชิงรุกทุกมิติ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในกรอบทวิภาคี พหุภาคี ในระดับภูมิภาคและระดับโลก

โดยเฉพาะในกรอบของอาเซียน นอกจากนี้กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความสำคัญกับนโยบายเร่งด่วน คือ ข้อย่ออยที่ ๑.๑.๔ “เร่งสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยในสายตาของชาวโลก” และนโยบายข้อที่ ๙. “นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่ประเทศไทยดำเนินการตามแผนปรับเปลี่ยนเมืองเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงธันวาคม ๒๕๕๒ กระทรวงการต่างประเทศมุ่งสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยในสายตาของชาวโลก ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และเสริมสร้างความร่วมมืออัคคีภูมิประเทศอาเซียนให้เป็นองค์การที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางสำคัญตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายต่อไป

กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจด้านต่างประเทศ ความร่วมมือกับนิตยสารต่างประเทศด้านแรงงาน จึงต้องกำหนดนโยบายและมีกิจกรรม/โครงการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการและนโยบายของกระทรวงการต่างประเทศ ตามภาคกิจที่เกี่ยวข้องในกรอบทวิภาคี พหุภาคี ในส่วนความร่วมมือของกรอบอาเซียน ดังที่ได้ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ข้อที่ ๖ : “ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานให้มีความเป็นเลิศ” ของแผนแม่บทด้านแรงงาน (๒๕๕๐-๒๕๕๔) เพื่อเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล ข้อย่อที่ ๑.๑.๔ และข้อที่ ๗ แล้ว

๔) นโยบายเขตการค้าเสรี (Free Trade Area)

นโยบายการค้าเสรีในปัจจุบันไม่ได้จำกัดเฉพาะประเทศภูมิภาคเดียวกันเท่านั้น ประเทศต่างภูมิภาคก็สามารถร่วมมือลักษณะนี้ได้ โดยในความร่วมมือดังกล่าวมีทั้งความตกลงด้านการค้า ด้านบริการ การลงทุน และประสานนโยบายด้านสังคมระหว่างกันผลพวงจากการเปิดการค้าเสรีอาจส่งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใช้งาน เช่น การนำเข้าแรงงานที่มีฝีมือจำนวนมาก หรือกระทั่งการละเลย คุณครองสวัสดิภาพแรงงาน ผู้ที่จะได้รับผลกระทบหนักที่สุด คือแรงงานในอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถแข่งขันได้ ซึ่งอาจทำให้ทางลดต้นทุน ปลดคนงาน หรือ ลดชั่วโมงการทำงานลง และลดขนาดองค์กร ถึงแม้การเปิดการค้าเสรีจะทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นในบางอุตสาหกรรม แต่บางอุตสาหกรรมก็มีการปลดคนงานไปพร้อมๆ กัน ทำให้เกิดการย้ายงานระหว่างอุตสาหกรรมตามกลไกของเศรษฐกิจ ซึ่งอัตราการมีงานทำไม่ควรจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากนัก ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าแรงงานที่ถูกปลดอาจได้รับการจ้างงานในอุตสาหกรรมอื่นๆ แต่ยังได้ผลกระทบในหลายด้าน เช่น แรงงานอาจได้งานที่ไม่ตรงกับความถนัด หรือไม่ใช้อุตสาหกรรมที่ต้องการ ได้รับผลตอบแทนหรือสวัสดิการน้อยกว่าที่เคยได้รับ รวมทั้งต้องเผชิญกับปัญหาการปรับตัว การเรียนรู้งานใหม่ เกิดความกดดันมากขึ้น แรงงานที่ถูกปลดเนื่องจากอุตสาหกรรมที่ทำงานอยู่หดตัวจากผลกระทบของการเปิดการค้าเสรี อาจยังต้องเจอ

การแข่งขันจากเครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีทันสมัย หลายๆ อุตสาหกรรมได้มีโอกาสเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งเป็นผลมาจากการเปิดการค้าเสรี จึงทำให้มีโอกาสสร้างเทคโนโลยีใหม่ๆ มาก many และสามารถใช้เทคโนโลยีมาทดแทนแรงงานได้จำนวนหนึ่ง ดังนั้น บางอุตสาหกรรมอาจมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่าจะมีการจ้างแรงงานมากขึ้น โดยเสนอไป ตามที่ได้กล่าวแล้วว่า แรงงานที่ถูกปลดออก อาจมีปัญหาในการหางานใหม่ เพราะว่า ความสามารถ ความติดต่อ อาจไม่เป็นที่ต้องการในอุตสาหกรรมอื่น จึงอาจประสบกับระยะเวลาว่างงาน ที่ยาวนาน แรงงานระดับกลางถึงล่างที่มีอาชญากรรมได้รับผลกระทบอย่างมาก เนื่องจากปัญหาในการปรับตัวเปลี่ยนไปทำงานในอุตสาหกรรมอื่นที่มีแนวโน้มต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นกล่าวโดยสรุปเกือบ ผลกระทบสุทธิที่เกิดขึ้นกับแรงงาน จะมีผลกระทบต่อนางคุณ นางอาชีพ ที่ทำงานในกลุ่ม อุตสาหกรรมใช้แรงงานเข้มข้น และตลาดผลิตภัณฑ์อยู่ในประเทศไทยนั่นๆ ไปในทางบวก ขณะที่ ผลกระทบในทางลบเกิดขึ้นกับคนทำงานในอุตสาหกรรมที่ไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันน้อย เช่น อุตสาหกรรมโลหะและผลิตภัณฑ์ที่เป็นดัน อย่างไรก็ตาม ผลกระทบโดยภาพรวมยังคงเป็นบวก ล้วน จะบวกมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวของอุตสาหกรรมและแรงงานของไทย (กระทรวงแรงงาน, ๒๕๔๘)

๕) แผนยุทธศาสตร์ด้านแรงงานของกระทรวงแรงงานที่เกี่ยวข้อง คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงาน ให้มีความ เป็นเลิศ

การปรับโครงสร้างที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับการกิจที่ปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ ส่งเสริมให้ บุคลากรมีการพัฒนาปรับปรุงความสามารถโดยการพัฒนาระบบ HR Scorecard มาใช้กับการยกระดับ ความรู้ความสามารถเพื่อให้มีบุคลากรสอดคล้องกับการกิจของกระทรวง มีระบบข้อมูลและเทคโนโลยี สารสนเทศ (ICT) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมี ประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถให้บุคลากรยินยอมหรืออนุรักษ์งานอื่น ได้รับประโยชน์จาก ICT ของ กระทรวงแรงงานได้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีระบบกำหนดค่าตอบแทนตามความรู้ความสามารถ เพื่อ เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและในการให้บริการประชาชน มีการ เสริมสร้างธรรมาภิบาลเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการทำงาน ของข้าราชการ และสนับสนุนประชาชนให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ มีแผนแม่บทในการกำหนด ทิศทางในการปฏิบัติงานของกระทรวงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจนมีการติดตาม

ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีระบบเพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของกระทรวงแรงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจนมีความเป็นเลิศในที่สุด

เป้าหมาย: ๑. เป็นหน่วยงานหลักที่มีการบริหารจัดการและการประสานความร่วมมือด้านแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ผู้รับบริการจากกระทรวงแรงงานมีความพึงพอใจในระดับสูง

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างกลไกในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน โครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการบูรณาการขับเคลื่อนภารกิจด้านแรงงานเพื่อขัดความยากจน
๒. โครงการความร่วมมือกับจังหวัดต่างๆ ในการรายงานสถานการณ์ด้านแรงงานของจังหวัด
๓. โครงการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนกลางกับจังหวัดต่างๆ เพื่อร่วมกันจัดทำแผนพัฒนากำลังคนในระดับจังหวัด
๔. โครงการพัฒนาระบบข้อตกลง (Memorandum of Understanding – MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนาแรงงานเพื่อร่วมกันเตรียมพร้อมและยกระดับแรงงาน
๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพกลไกอาสาสมัครแรงงานระดับพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างชวัญกำลังใจในการทำงาน
๖. โครงการขยายบทบาทของอาสาสมัครในเครือข่ายต่างๆ ของแรงงาน
๗. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครแรงงานด้านการประชาสัมพันธ์
๘. โครงการเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปีของ ILO และการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการ ILO ปีละ ๓ ครั้ง
๙. โครงการจัดประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๒๐ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
๑๐. โครงการความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างประเทศไทยในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี
๑๑. โครงการจัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานของ ILO

๑๒. โครงการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านแรงงานโดยสถาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนา

แรงงานแห่งชาติ

๑๓. โครงการการทำงานเชิงภาคีและเครือข่ายแรงงานนอกระบบ

๓.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสារและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านแรงงาน และการติดตามผลการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

ความร่วมมือด้านแรงงานในอาเซียนจัดขึ้นในกลุ่มความร่วมมือด้านการพัฒนาสังคมโดยเป็นหนึ่งในความร่วมมือเฉพาะด้าน โดยมีกลไกการปฏิบัติงานภายใต้การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน (ASEAN Labour Ministers Meeting: ALMM) ซึ่งจะทำหน้าที่พิจารณาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาแรงงานและพิจารณาให้ความร่วมมือระหว่างกันด้านแรงงานให้เป็นไปตามกรอบและทิศทางที่ได้กำหนดไว้ โดยก่อนหน้าการประชุมระดับรัฐมนตรีจะมีการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านแรงงาน (Senior Labour Officials Meeting: SLOM) เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและกลั่นกรองงานก่อนนำเสนอที่ประชุมระดับรัฐมนตรี ในการเตรียมการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน ในแต่ละปี กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน จะเป็นหน่วยประสานงานของไทยร่วมกับกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักเลขานุการอาเซียน โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานทำหน้าที่ผู้ประสานงานระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ซึ่งการกิจและกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนด้านแรงงานมีหลากหลายประการ อาทิ การพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอาเซียนด้านแรงงาน การเสนอชื่อผู้แทนเข้าร่วมการประชุม และการติดตามความคืบหน้าจากการประชุมอาเซียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ความร่วมมือด้านแรงงานของอาเซียน ได้เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและรักษาโอกาสในการเตรียมแรงงานในภูมิภาคเพื่อตอบสนองต่อความต้องการใหม่ๆ ของตลาดแรงงาน ซึ่งในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงานแต่ละครั้ง ได้มีการกล่าวข้อถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเสริมสร้างสมรรถนะในการพัฒนาแรงงานที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีผลิตภาพ เพื่อเพชรญ์ต่อความท้าทายของตลาดแรงงานระดับโลกและภูมิภาค ดังนั้นในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน ครั้งที่ ๑๔ ณ กรุงมนติลา ประเทศไทยปีปัจจุบัน ที่ประชุมได้มีการรับรองส้อยแคลงวิสัยทัศน์และการกิจของรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน เกี่ยวกับการมีงานทำและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เป็นหลักประกันแก่กำลังแรงงานว่าจะมีความพร้อมและได้รับประโยชน์จากการบูรณาการทางเศรษฐกิจในอาเซียน โดยมีความเชื่อว่าประชาชนเป็นหัวใจของกระบวนการพัฒนาและเป็นทรัพยากรสำคัญในการ

พัฒนาแรงงานในอาเซียนให้มีผลิตภาพมีความชำนาญและมีความสามารถ โดยรายละเอียดของถ้อยແຄลงນີ້ ดັ່ງນີ້

**ถ้อยແຄลงວິສัยທັນ
ຂອງຮູມນຕີເອາເຊີຍດ້ານແຮງງານ**

ເຮົາ ຮູມນຕີແຮງງານຂອງສນາຄມແຫ່ງເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື້ອງໄຕ (າເຊີຍ) ນາປະຈຸນກັນວັນນີ້ໃນກຽມນະນິຕາ ເພື່ອຢືນບັນ ພັນຍົກຂອງເຮົາຕ່ອເປົ້າໝາຍແລະວັດຖຸປະສົງສົກຂອງສນາຄມ ແລະຕ່ອວິສัยທັນອາເຊີຍ ໂຂ່ອນໜີ້ ທີ່ຮັບຮອງ ແລະ ກຽມກົວລາລົມເບໂຣ໌ ໃນປີ ១៩៩៧ ເພື່ອຜູກພັນຕົນເອງວ່າຈະເສີມສ້າງຄວາມເປັນເອກພາບໃນ ວັດຖຸປະສົງສົກໂດຍຍອນຮັບຄວາມໜາກໜາຍທາງວັດນຮຽນ ແລະນຸ່ມ່ນ້ອຍ່າງຍື່ງໃນຄວາມເປັນປຶກແຜ່ນ ແລະຄວາມສາມາດນັ້ນທີ່ເກີ່ມກັນ ການນຶກງານທຳແລກພັນທາງພາກນຸ່ມຍີ່.

ເຮົາບິນດີກັບນູຽນກາຣີທີ່ຮັບຮົວຂອງອາເຊີຍ ຊຶ່ງເກີດຈຶ່ງໂດຍກາຣີເຣີນໂຄງກາຣຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ກາຣັດຕັ້ງເຫດກາຣກໍາເສົ່າ (AFTA) ເຫດກາຣລົງທຸນອາເຊີຍ (AIA) ແລະກຣອບຄວາມຕກລາງດ້ານນົກກາຣ (AFAS) ຊຶ່ງຈະທຳໄຫ້ຕາດແຮງງານໃນອາເຊີຍມີນູຽນກາຣມາກີ່ນແລະນີ້ພັ້ນຍື່ງໆຈຶ່ງ ເຮົາມີພັນຍົກທີ່ຈະໄຫ້ຫັກປະກັນວ່າກໍາລັງແຮງງານຂອງເຮົາຈະມີຄວາມພົວອົມແລະໄດ້ຮັບປະໂຫຍນຈາກກາຣນູຽນກາຣທາງເທຽນງົກໃນອາເຊີຍ ເຮົາເຫຼື່ອວ່າປະຊາຊົນເປັນຫ຾ໃຈຂອງກະບວນກາຮັບຮັບໃນກົມົມກາຄອາເຊີຍແລະທີ່ປະຊາຊົນຂອງເຮົາຢັງຄົງເປັນກົວພັກກົກທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນອົບຕະວັນອອກເລື່ອຍື່ດີ່.

ເຮົາ ນຸ່ງໜ່ວຍທີ່ຈະສ້າງຄຸນພາພໍວົດທີ່ດີ່ຈຶ່ງແລະການນຶກງານທຳໄໝມີຜົດປາພສໍາຫັນປະຊາຊົນຂອງເຮົາ ທີ່ໜັດໂດຍອາສັກກາຣເຕີບໂດຍທາງເທຽນງົກໃຈ່ຍ່າງຍື່ງໆຈຶ່ງແລະຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄນອາເຊີຍຄວາມຮູດໜ້າຕ່ອງໄປໃນງານະສັງຄນທີ່ເປັນປຶກແຜ່ນແລະນີ້ຄວາມເຂົ້າອ່າຫຍໍ ນຸ່ມ່ນ້ອຍ່າງຍື່ງໃນເສີມສ້າງຄຸນພາພໍວົດແລະຄວາມເປັນອູ່ງ່ອງປະຊາຊົນໄດ້ແນພະປະຊາຊົນໃນກາຄສ່ວນທີ່ມີຄວາມເສື່ອງແລະດ້ອຍໂອກສ

ດັ່ງນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງຜູກພັນທີ່ຈະເສີມສ້າງເສາຫລັກທາງສັງຄນຂອງອາເຊີຍໂດຍກາຣສ່າງເສີມທັກຍກາພສູງສຸດແລະທັກດີ່ຕີ່ຂອງແຮງງານ. ເຮົາຈະບຽນເປົ້າໝາຍນີ້ໂດຍໄຫ້ຫັກປະກັນວ່າປະຊາຊົນໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື້ອງໄຕ ຈະນີ້ອາເຊີພທີ່ຍື່ງໆຈຶ່ງໃນບຽນກາສຂອງເສົ່າງພາບ ຄວາມທີ່ເທົ່າເຖິ່ນແລະເສົ່າງພາບ ແລະສາມາດໃຫ້ປະໂຫຍນຈາກນວັດກຽມທາງເກີດໂນໂລຍີ ແລະນີ້ໂອກສທີ່ເກີດຈຶ່ງຈາກກາຣວຸມຕົວໃນກົມົມກາແລະໂລກາກິວັດນ

เรา จะร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับคุณงาน นายจ้าง ประชาสังคมและองค์กรอื่นๆ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยสำหรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการสร้างงานโดยถือเป็นยุทธศาสตร์หลักในการเร่งการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

เรา จะให้ความสำคัญกับการสร้างขีดความสามารถเพื่อพัฒนาがらสังแรงงาน ที่มีผลิตภาพ มีความเชี่ยวชาญ และสามารถในการแข่งขัน ภารกิจนี้จะช่วยให้ประชาชนของอาเซียนสามารถตอบสนองความต้องการและความท้าทายเกี่ยวกับการทำงานที่เปลี่ยนไปเนื่องจากนวัตกรรมของตลาดแรงงานทั้งในภูมิภาคและระดับโลก.

เรา จะผู้นำสร้างอาเซียนให้มีความสามารถแข่งขันในเชิงเทคโนโลยี สามารถใช้ประโยชน์ทั้งจากเทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีเดิม เพื่อการนี้ เราจะพัฒนาがらสังคนที่มีคุณสมบัติและผ่านการฝึกอบรม และสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างสถาบันการฝึกอบรมและสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนศูนย์แห่งความเป็นเลิศในด้านต่างๆ

เรา จะเตรียมคนเองเพื่อให้พร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายของระบบเศรษฐกิจความรู้ที่กำลังปรับภูมิทั้งหมด โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่กระแสความรู้ที่เคลื่อนตัวอย่างอิสระ แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ที่ดีที่สุด และสร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่เพื่อบรรลุการเติบโตอย่างยั่งยืน และการพัฒนาที่มีความท่า夷มกันยึดถือ

ในความพยายามทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เราสัญญาไว้จะมีความมั่นในพันธกิจที่จะจัดให้มีการมีงานทำที่สร้างสรรค์ และการคุ้มครองทางสังคมเพียงพอโดยอาศัยผ่านโครงการแผนงานใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของเรา เราจะกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม ให้มีหุ้นส่วนไตรภาคี และให้มีการหารือทางสังคมเพื่อให้นำร่อง เป้าหมายนี้.

**ถ้อยແຄດງກາຣົງ
ຂອງຮ້ຽມນຕີແຮງງານອາເຊີຍ**

ເຮົາ ຮ້ຽມນຕີແຮງງານແຫ່ງເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີຍໄດ້ (ອາເຊີຍ) ມີພັນກິຈອ່ານຸ້ມັນຄົງຕ່ອກການນໍາວິສັບທັກນີ້ຂອງ
ເຮົາໄປສູ່ຄວາມເປັນຈິງ ຈຶ່ງຕັ້ງປັດທະນາທີ່ຈະບໍ່ຮັບຮູ້ອາເຊີຍກິຈຕ່ອໄປນີ້

- ສ້າງສັກພແວດລື້ອນເຊິ່ງໂຍບາຍສິ່ງແວດລື້ອນທີ່ເໝາະສົມຊີ່ຈະເກື້ອໜູນກາຮ້າງງານ
- ສ່າງເສີມກາຮ້າງງານທີ່ມີພົລືກາພ ມີຄວາມສາມາດແລະຄວາມໜ້ານາຍ ໂດຍກາຮ້າງຖຸນ
ດ້ານກິຈກອບນມ ໃຫ້ກາຮ້າກໍາຢາແລະຍົກຮ້າດັບທັກະໜີມີອີເຮັງງານ
- ແປ່ງປັນຄວາມຮູ້ຮ່ວມກັນກີ່ຍົກນໂຍບາຍແລະຂ່າວສາກາດຕາດແຮງງານ ນາຕຽານີ້ມີອີ
ປະສົບກາຮ້ານແລະແນວປົງບົດທີ່ດີທີ່ສຸດໃນກາຮ້າຮູ້ທຸລອຄຮືບ ໂຄງການໃໝ່ໆ ເພື່ອກາຮ້າງການມີຈານທຳ
ກາຮ້າມຄຸນຄອງທາງສັກຄົມແລະແນວປົງບົດດ້ານການປະກັນສັກຄົມ
- ເສີມກາຮ້າງຈີ້ຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການປະເມີນແລະດຳເນີນກາຮ້າຍ່າງໄດ້ພັກນັບພັກຮະກບນ
ທາງສັກຄົມຂອງກາເປີດເສີມກາຮ້າແລະກາຮ້າງຖຸນແລະ ໂຄກາກິວຕົ້ນ
- ແປ່ງປັນປະສົບກາຮ້ານເວັ່ງກິຈກອບນມີອີ ກາຮ້າມຄຸນຄູ່ກີກ ກາຮ້າງແພນພັກນາ
ກວ້າພາກຮ້ານນຸ່ຍີໂດຍການປະສານງານຍ່າງໄກສີ່ຈີ່ຈະຫວ່າງແພນງານໃນແຕ່ລະປະເທດ ແລະ
- ສ່າງເສີມແລະເກື້ອໜູນຄວາມຮ່ວມມື້ອີແລະຮ່ວມງານໃນກົມືກາກໃນດ້ານກິຈການກວ້າພາກຮ້ານນຸ່ຍີ
ແລະກາຮ້າມຄຸນຄູ່ກີກໃນກາຮ້າງຈີ້ຄວາມສາມາດຂອງແຮງງານໃນອາເຊີຍ ຈຶ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ເຮົາບຮູ້
ກາຮ້າມຄຸນຄູ່ກີກໄດ້ກຳນົດກຳນົດທາງເຄີຍຮູ້ກີກຍ່າງຍື່ນ ແລະຄວາມກໍາວໜ້າທາງສັກຄົມ

ນະນິລາ, ພຶລິປິປິນສ້ ๑๑ ພຸດຸມການ 二五四三 (๒๐๐๐)

**๓.๕ ກາຮ້າງສ່າງເສີມຄວາມຮ່ວມມື້ອີແລະເພຍແພວ່າຄວາມຮູ້ດ້ານແຮງງານຮະຫວ່າງປະເທດ ແລະເປັນຄຸນຍົກລາງ
ຂໍ້ມູນຄວາມຮ່ວມມື້ອີຂອງກະທຽບແຮງງານຂອງໄທຍກັບປະເທດອາເຊີຍ**

ກະທຽບແຮງງານໄດ້ດໍາເນີນງານຄວາມຮ່ວມມື້ອີຮະຫວ່າງປະເທດກັນອາເຊີຍກາຍໄດ້ກຳໄກບໍລິຫານ
ຂອງອາເຊີຍທີ່ສຳຄັລູ ๓ ກຳໄກ ຄື່ອ ກາຮ້າງປະເທດຮ້ຽມນຕີອາເຊີຍດ້ານແຮງງານ ກາຮ້າງປະເທດເຈົ້າຫ້າທີ່
ອາວຸໂສອາເຊີຍດ້ານແຮງງານ ແລະກາຮ້າງປະເທດພະການການອາເຊີຍວ່າດ້ວຍການປົງບົດໃຫ້ເປັນໄປຕາມ
ປົງບົດຢາເຊີຍວ່າດ້ວຍກາຮ້າມຄຸນຄູ່ກີກແລະສ່າງເສີມສິທິຂອງແຮງງານຕ່າງດ້າວ

ດັ່ງນັ້ນກາຮ້າງສ່າງເສີມຄວາມຮ່ວມມື້ອີແລະເພຍແພວ່າຄວາມຮູ້ດ້ານແຮງງານຮະຫວ່າງປະເທດຂອງປະເທດ
ໄທຍ ໃນກະທຽບອາເຊີຍ ໂດຍກະທຽບແຮງງານໄດ້ມີກາຮ້າງປະເທດກັນອາເຊີຍກາຍໄດ້ກຳໄກບໍລິຫານ
ຮ່ວມກາຮ້າງປະເທດ ແລະສັມນາໃນກະທຽບອາເຊີຍ ກາຮ້າງປະເທດພະການການອາເຊີຍ ກາຮ້າງປະເທດພະການການອາເຊີຍ
ກາຮ້າງປະເທດພະການການອາເຊີຍ ກາຮ້າງປະເທດພະການການອາເຊີຍ ກາຮ້າງປະເທດພະການການອາເຊີຍ

ประเทศไทย จัดตั้งกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการอาเซียนด้านแรงงาน การจัดทำเว็บไซต์ เอกสารพิมพ์ ข้อมูลในส่วนของแต่ละประเทศ เช่น เครือข่ายความปลอดภัยในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งในส่วนบุคคลศาสตร์ที่ ๖ บุคคลศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวง แรงงาน ให้มีความเป็นเลิศ การปรับโครงสร้างที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับภารกิจที่ปรับเปลี่ยน อยู่เสมอ ลังเสริมให้บุคคลมีการพัฒนาปรับปรุงความสามารถ โดยการพัฒนาระบบ HR Scorecard มาใช้กับการยกระดับความรู้ความสามารถเพื่อให้มีบุคคลมีสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวง มีระบบ ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านต่างประเทศ ให้

๓.๖. การประสานดำเนินการภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำอาเซียนไปสู่การเป็น “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community)

๑) ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community : ASC)

มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศไทยในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาค โดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ในการนี้ประชาคม ความมั่นคงอาเซียนจะ

(๑) ใช้ออกมาตรการเมืองและกลไกของอาเซียนที่มีอยู่แล้วในการเพิ่มศักยภาพในการ แก้ไขปัญหาข้อพิพาทภายในภูมิภาค รวมทั้งการต่อต้านการก่อการร้าย การลักลอบ ค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ และการขัดขวางที่มีอำนาจภาพทำลายล้างสูง

(๒) ริเริ่มกลไกใหม่ๆ ในการเสริมสร้างความมั่นคง และกำหนดรูปแบบใหม่สำหรับความ ร่วมมือในด้านนี้ ซึ่งรวมไปถึงการกำหนดมาตรฐานการป้องกันการเกิดข้อพิพาท การแก้ไขข้อพิพาท และการส่งเสริมสันติภาพภายหลังจากการเกิดข้อพิพาท

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล ซึ่งอาเซียนยังไม่มีความร่วมมือด้านนี้ ทั้งนี้ ความร่วมมือข้างต้นจะไม่กระทบต่อนโยบายต่างประเทศ และความร่วมมือทางทหารของประเทศไทย สามารถกับประเทศนอกภูมิภาค

ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

กิจกรรมภายใต้แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASC Blueprint) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจกระทรวงแรงงาน คือ หัวข้อ A. Rules – Based Community of Shared Values and Norms ข้อย่ออย A.๑.๕ Promotion and Protection of Human Rights โดยที่กระทรวง แรงงานได้จัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน ครั้งที่ ๒๐ ที่ประเทศไทย เมื่อเดือนพฤษภาคม

๒๕๕๑ ที่ประชุมได้มีมติรับทราบและเห็นชอบให้มีการเสนอชื่อผู้แทนประเทศไทยเขียนร่วมเป็นคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว และต่อมาได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑ ในเดือนกันยายน ๒๕๕๑ ที่ประเทศไทย แล้วในการประชุมเจ้าหน้าที่อาชีวศึกษาเขียนด้านแรงงาน ครั้งที่ ๖ ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒

๒) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เกิดขึ้น โดยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ.๒๐๑๕) เพื่อสร้างให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน และมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน รวมทั้งแรงงานมีมืออย่างเสรี เพื่อให้การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นรูปธรรม จึงได้มีการจัดทำแผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ซึ่งแผนงานนี้เป็นเสมือนพิมพ์เทียบทองบ้านที่จะช่วยให้เห็นองค์ประกอบและรูปร่างหน้าตาของบ้านว่าเมื่อสร้างเสร็จแล้วจะมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร

เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) มีดังนี้

๑) การสร้างอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายของสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุนและแรงงานมีมืออย่างสะดวกและเสรีมากขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม

- การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของสินค้าอย่างเสรี (free flow of goods)

โดยมุ่งเน้นการลดอุปสรรคในการนำเข้าส่งออกสินค้าของแต่ละประเทศในกลุ่มสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคที่เกิดจากด้านภาษีศุลกากร ข้อจำกัดทางการค้าที่มิใช่ภาษี การปรับปรุงกฎหมายด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียนให้ทันสมัยและเอื้อต่อการค้าขายในภูมิภาค ตลอดจนวางแผนการที่จะอำนวยความสะดวกทางการค้าในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดตั้ง ASEAN Single Window ที่จะทำให้ผู้ส่งออกนำเข้าเกิดความสะดวกในการติดต่อประสานหน่วยงาน โดยยึดเอกสารเพียงจุดเดียว

- การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของบริการอย่างเสรี (free flow of services)

มีการเจรจาเพื่อลดอุปสรรคในการเข้ามาประกอบธุรกิจบริการ ให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเสรี และผู้บริโภค มีเสรีภาพที่จะเลือกใช้บริการต่าง ๆ ตามความพึงพอใจ สาขาวุฒิ

บริการที่อาเซียนตั้งเป้าหมายเร่งรัดการรวมกลุ่มให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมี ๕ สาขา ได้แก่ สาขาท่องเที่ยว การบิน สุขภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์

- การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของการลงทุนอย่างเสรี (free flow of investment)

ได้มีการจัดทำความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียนฉบับใหม่ (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) แทนความตกลงที่มีอยู่เดิม คือ ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (Agreement on the ASEAN Investment Area: AIA) ๑๕๘๙ และความตกลงด้านการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Agreement for the Promotion and Protection of Investment) ๑๕๘๗ ซึ่งความตกลงฉบับใหม่นี้ จะมีขอบเขตกว้างขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยจะครอบคลุมเนื้อหา ๔ ด้านหลัก คือ การคุ้มครองการลงทุน การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือในการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน และการเปิดเสรีการลงทุน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มและรักษาระดับความสามารถของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศและการลงทุนภายใต้กฎหมายอาเซียน

- การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของเงินทุนอย่างเสรี (free flow of capital)

ดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดโดยรัฐมนตรีคลังของอาเซียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น โดยประเทศไทยยังสามารถมีมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

- การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี(free flow of skilled labour)

สร้างหัวใจความร่วมมือที่จะสร้างมาตรฐานที่ชัดเจนของแรงงานมีฝีมือ และอำนวยความสะดวกให้กับแรงงานมีฝีมือที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกได้จริงขึ้น

(๒) การสร้างจีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน

ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่ช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ อาทิ นโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการคุ้มครองผู้บริโภค อันจะสร้างจีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสมาชิก และสร้างความสามารถในการต่อรองกับประเทศภายนอกภูมิภาค

(๓). การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค

ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และเสริมสร้างจีดความสามารถผ่านโครงการต่าง ๆ อันจะส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กมีความสามารถในการพัฒนา เติบโต และแข่งขันกับคู่แข่งอื่น ๆ ได้อย่างเป็นธรรม นอกจานนี้ยังจะ

มุ่งเน้นการผลซ่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกใหม่และสมาชิกเด่าของอาเซียน

๔) การเชื่อมโยงของอาเซียนเข้ากับเศรษฐกิจโลก

จะเน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนที่มีต่อประเทศภายนอกภูมิภาคเพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เป็นไปในทางเดียวกัน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิตและการจำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

การกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

ประเด็นตามแผนงานประจำคณะกรรมการเศรษฐกิจอาเซียน (ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน)

ข้อ A. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

ข้อย่อย A๒. การปิดเสริมการค้าบริการ

ข้อที่ ๒๐. การเปิดเสริมการค้าบริการเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งต่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเกิดจากการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียนในการให้บริการ และเข้ามาจัดตั้งกิจการในประเทศสมาชิกอื่นตามเงื่อนไขกฎหมายที่ภายในประเทศ การเปิดเสริมการค้าบริการดำเนินการโดยการเจรจาเป็นรอบ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การเจรจาของคณะกรรมการประสานงานด้านการค้าบริการของอาเซียน การเจรจาบางสาขา เช่น สาขาวางเงิน และการขนส่งทางอากาศ รับผิดชอบโดยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ในการเจรจาเปิดเสรี จะต้องไม่ดำเนินการเปิดเสรีในช่วงท้าย และเห็นชอบให้มีความยืดหยุ่นที่ตกลงกันล่วงหน้าสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน

ข้อที่ ๒๑. เพื่อช่วยให้ปิดเสริมการค้าบริการในปี ๒๐๑๕ ได้ อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินงานเพื่อยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาค

ข้อย่อย A๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี

ข้อที่ ๓๓. ให้บริหารจัดการการเคลื่อนย้ายหรืออำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับบุคคลธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน ให้สอดคล้องกับกฎหมายที่ของประเทศผู้รับ อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินการ :

๑) อำนวยความสะดวกในการตรวจตราและใบอนุญาตทำงานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพและแรงงานฝีมืออาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้ามพรมแดน และกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการลงทุน

ข้อที่ ๓๔. เพื่ออำนวยความสะดวกในการเปิดเสริมการค้าบริการ (ภายใต้ปี ๒๐๑๕) อาเซียนอยู่ระหว่างการดำเนินการประสานและสร้างมาตรฐานเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาค

การดำเนินงาน :

(๑) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยของอาเซียน (AUN) เพื่อเพิ่มการเคลื่อนย้ายทั้งนักเรียนและเจ้าหน้าที่ภายในภูมิภาค และ

(๒) พัฒนากรอบแผนงานมาตรฐานความสามารถและคุณสมบัติของงาน หรืออาชีพและความชำนาญ ของผู้ฝึกอบรมในสาขาวิชาบริการสำคัญ (ภายใต้ปี ๒๐๐๕) และสาขาวิชาบริการอื่นๆ (จากปี ๒๐๑๐ ถึงปี ๒๐๑๕) และ

(๓) เสริมสร้างขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศไทยสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนความชำนาญ การเข้าทำงาน และพัฒนาเครือข่ายข้อมูลด้านตลาดแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

(๔) ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (social security) โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ อาทิ

(๑) การพัฒนาสังคม โดยการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่อาศัยในถิ่นทุรกันดาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มต่างๆ ในสังคม

(๒) การพัฒนาการฝึกอบรม การศึกษาระดับพื้นฐานและสูงกว่า การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การสร้างงาน และการคุ้มครองทางสังคม

(๓) การส่งเสริมความร่วมมือในด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ และโรคทางเดินหายใจเดิมพลันธุนแรง

(๔) การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

(๕) การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเขียน นักคิดและศิลปินในภูมิภาค แผนปฏิบัติการของประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน เน้นการดำเนินการใน ๔ ประเด็นหลัก คือ

(๑) สร้างประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร โดยเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน เสริมสร้างความเสมอภาค และการพัฒนานุชนy อาทิ การพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน การส่งเสริมสวัสดิการสังคม การพัฒนาชนบทและจัดความหลากหลาย การพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุข และการเสริมสร้างความมั่นคง

ของมนุษย์ (human security) ในด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ

(๒) แก้ไขผลกระทบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยสร้างฐานทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถแสวงหาได้ดีและมีระบบการป้องกันทางสังคมที่เพียงพอ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมแรงงาน และเสริมสร้างความร่วมมือในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สวัสดิการสังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และสาธารณสุข (ปัญหาที่มากับโลกภิวัติ เช่น โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ)

(๓) ส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและการจัดการคูแลสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง โดยมีกลไกที่พัฒนาอย่างสมบูรณ์สำหรับจัดการและคูแลสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ตลอดจนการป้องกันและจัดภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม

(๔) เสริมสร้างฐานะที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี ค.ศ.๒๐๒๐ ซึ่งจะเป็นภูมิภาคที่ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์ (identity) ร่วมกันของภูมิภาคท่ามกลางความหลากหลายทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในระดับและวงการต่างๆ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกันและกัน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกันและกัน (การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและสนับสนุน)

การกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

สาระในร่างแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีการกิจของกระทรวงแรงงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อ A : Human Development (A ๑: Investment in human resources development และ ข้อย่อย A ๒: Promotion of decent work and employment) ข้อ B : Social Welfare and Protection (B ๑: Social safety net and protection from the negative impacts of integration and globalization) และ ข้อ C : Social Justice and Rights (C ๑: Protection and promotion of the rights of migrant workers)

๓.๑ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของกระทรวงแรงงานในกรอบอาเซียน

สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูลต่างๆ ในกรอบอาเซียน รวมทั้งการจัดทำรายงานการประชุมเสนอระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการนำ-praise และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้มีการจัดทำรายงานการประชุมต่างๆ ในกรอบอาเซียน

ที่ผู้บริหารของกระทรวงแรงงานได้เข้าร่วมการประชุม นำลงเว็บไซต์กระทรวงแรงงาน www.mol.go.th ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอีกด้วย

๓.๔ ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและทฤษฎีทางสังคมที่เกี่ยวข้อง

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relations) เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่างๆ การเกิดขึ้นของปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น เพราะรัฐอยู่ในสภาวะบางอย่างที่ถูกมองเป็นปัจจัยกำหนดให้รัฐต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในรูปแบบของความร่วมมือและความชัดเจน ทฤษฎีที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีหลายทฤษฎี โดยมีทฤษฎีหลักๆ ที่เป็นพื้นฐานและเป็นกระแสหลักที่ได้รับการศึกษาอย่างมาก คือ สจอนิยม (Realism) และเสรีนิยม (Liberalism) ซึ่งสองทฤษฎีมีความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับอนาคตว่าเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การเกิดขึ้นของอาเซียนในฐานะประชาคมแห่งความมั่นคง อาเซียนเป็นความร่วมมือส่วนภูมิภาคที่เป็นตัวอย่างให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานของรัฐ ที่มีความเชื่อร่วมกันว่าวิธีการใหม่ในการแก้ไขปัญหาเป็นวิธีที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย รัฐจึงเชื่อในวิธีแห่งอาเซียน (ASEAN Way) ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างบรรทัดฐานใหม่ให้อาเซียน จากเดิมรัฐในอาเซียนมีการแก้ไขปัญหาระหว่างกันด้วยวิธีการทหาร แต่เมื่อมีการกำหนดวิธีใหม่ อันเป็นที่ยอมรับของทุกรัฐว่าวิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ทุกรัฐจึงได้ร่วมมือกันที่จะยึดมั่นในวิธีดังกล่าว ทั้งนี้บรรทัดฐานที่อาเซียนได้สร้างขึ้น ได้ระบุการแก้ไขปัญหา & ประการ คือ

๑. เกาะพื้นที่ไม่ขึ้นต่อ กัน อธิบดีไทย และเขตแดนของรัฐต่างๆ ระหว่างกัน
๒. การที่รัฐทุกรัฐมีสิทธิที่จะปกครองตนเองให้อยู่รอด ปราศจากการแทรกแซง การบังคับ หรือญี่ปุ่นจากภายนอก
๓. การไม่แทรกแซงระหว่างกันในกิจกรรมของรัฐอื่น
๔. การใช้วิธีการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่สันติ
๕. ละทิ้งการใช้กำลังเป็นเครื่องมือในการคุกคาม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในประเด็นของอาเซียนแล้ว ยังมีทฤษฎีที่นำสิ่งใดและนำมาใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ในการดำเนินการของด้านต่างประเทศเพื่อให้นำมาใช้ ไว้บรรลุแผน/เป้าหมาย และคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ดังนี้

๑) ทฤษฎีสังนิยม (Realism)

สังนิยมนิยมเป็นทฤษฎีการเมืองโลกที่มีความสำคัญตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากด้านการศึกษานั้น สังนิยมนิยมมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน แนวคิดความสงสัย (Skepticism) เกี่ยวกับความสามารถของเหตุผลมนุษย์ที่จะที่ผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าที่ดึงมาถูกกล่าวถึงบ่อยๆ ในงานของนักทฤษฎีทางการเมืองอยุคคลาสสิก เช่น Thucydides, Machiavelli, Hobbes และ Rousseau ซึ่งแก่นคิดที่ตรงกันคือ รัฐจะคืนหาตัวเองในงานของอนาริปไตย เพื่อที่ความมั่นคงของตัวเองจะไม่ถูกเอาไป ในสถานการณ์เช่นนี้จึงมีความสมเหตุสมผลสำหรับรัฐที่จะแข่งขันเพื่ออำนาจและความมั่นคง

หลักสำคัญของแนวคิดสังนิยม

๑. รัฐนิยม (Statism) เป็นข้อสำคัญของแนวคิดสังนิยม ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้ออ้าง ๒ ประการ กือ ประการแรก สำหรับนักทฤษฎีรัฐเป็นตัวละครที่สำคัญมากที่สุด และตัวละครอื่นๆ ในการเมืองโลกมีนัยสำคัญน้อยกว่า อีกประการหนึ่ง รัฐ “อธิปไตย” มีนัยแสดงถึงการคำรงอญู่ของความเป็นประชาคมทางการ

๒. ความอยู่รอด (Survival) เป้าหมายแรกของทุกรัฐคือความอยู่รอด ซึ่งถือว่าเมืองที่เป็นเอกราชซึ่งมีอำนาจทางกฎหมายเหนืออื่นใด ดินแดนของตนเป็นผลประโยชน์แห่งชาติสูงสุดที่ผู้นำทางการเมืองทุกคนต้องยึดมั่น เป้าหมายอื่นๆ เช่น ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญรองลงมา หรือ “การเมืองระดับล่าง” (Low Politics) เพื่อที่จะรักษาความมั่นคงของรัฐไว้ได้ ผู้นำต้องนำเอารหัสทางความเชื่อและหลัก (Ethical Code) ที่ตัดสินการกระทำการพลลพธ์ มากกว่าจะเป็นการตัดสินว่าการกระทำการของบุคคลใดหรือถูก ถ้ามีศีลธรรมใดๆ เกี่ยวข้องกับแนวคิดสังนิยมทางการเมืองแล้ว สิ่งเหล่านั้นก็คงเพียงสามารถใช้คิดแต่ในเฉพาะบางชุมชนเท่านั้น

๓. การช่วยตัวเอง (Self-help) ไม่มีรัฐหรือสถาบันอื่นใดที่รัฐหนึ่งจะสามารถไว้ใจในด้านความอยู่รอดของตนได้ ในการเมืองระหว่างประเทศ โครงสร้างของระบบไม่ได้ยอมให้มีความเป็นมิตร ความเชื่อใจ และเกียรติศักดิ์ เงื่อนไขของความไม่แน่นอนที่ยังคงเกิดขึ้นนี้ก่อให้การขาดรัฐบาลโลก การอยู่ร่วมกันจะสำเร็จได้ด้วยรักษาสมดุลแห่งอำนาจ (Balance of Power) และจำกัดความร่วมมือที่เป็นไปได้ในปฏิสัมพันธ์ที่ซึ่งรัฐที่มีแนวคิดสังนิยม (Realist State) จะสร้างกำลังมากขึ้นเหนือรัฐอื่น

๒) ทฤษฎีเสรีนิยม (Liberalism)

แนวคิดเสรีนิยมเดินลัดฟ้าในความคิดทางการเมืองชั่งย้อนไปถึงนักคิดอย่าง John Locke ในปลายศตวรรษที่ ๑๗ ตั้งแต่นั้นมาความคิดแบบเสรีได้ก่อรูปขึ้นมาว่าเราคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับพลเมืองอย่างไร เสรีนิยมเป็นทั้งทฤษฎีเกี่ยวกับรัฐบาลภายใต้รัฐ และแนวคิดธรรมากินาตระระหว่างรัฐกับประชาชนทั่วโลก แนวคิดเสรีนิยมไม่เห็นด้วยกับแนวคิดสังนิยมที่มองว่า การเมืองระหว่างประเทศเป็นอนาริบไต้ แต่พวกเสรีนิยมมุ่งค้นหาค่านิยมของความเป็นระเบียบ เสรีภาพ ความยุติธรรม และความอดทนในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ช่วงสำคัญของความคิดแบบเสรีนิยมในความสัมพันธ์ระหว่างนาถึงในยุคระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ จากการของพวกเสรีนิยมที่เชื่อว่าการทำสงครามไม่มีความจำเป็น และเป็นวิธีการที่ล้าสมัยที่ต้องมาระบบข้อพิพาทระหว่างรัฐ สถาบันในประเทศและระหว่างประเทศ มีความจำเป็นเพื่อปักป้องและส่งเสริมค่านิยมเหล่านี้ แต่ต้องเข้าใจว่าค่านิยมเหล่านี้และสถาบันอาจทำให้มีความแตกต่างทางนัยยะ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ว่ามีการถกเถียงอย่างรุนแรงระหว่างพวกเสรีนิยม เสรีนิยมไม่เห็นด้วยกับประเด็นสำคัญ เช่น สาเหตุของสงคราม และสถาบันประเภทไหนที่จำเป็นต่อการ ส่งเสริมค่านิยมแบบเสรีนิยมในระบบระหว่างประเทศพหุวัฒนธรรมแบบกระจายอำนาจ และข้อ แตกต่างที่สำคัญภายในเสรีนิยม ซึ่งมีความชัดเจนขึ้นในโลกโลกาภิวัตน์ของเราร คือ ระหว่างพวกที่ปฏิบัติด้วยแนวคิดเสรีนิยมด้านบวก ซึ่งสนับสนุนนโยบายต่างประเทศแบบแทรกแซง (Interventionist Foreign Policies) และสถาบันระหว่างประเทศที่เข้มแข็ง กับพวกที่ต่อต้านด้วยแนวคิดด้านลบซึ่งให้ความสำคัญกับการอุดหนุนและไม่แทรกแซง

แก่นความคิดหลักในแนวคิดเสรีนิยมบนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความคิดเสรีนิยมบนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในช่วงต้นมีมุมมองว่าระเบียบใน ธรรมชาติถูกกล่าวโดยผู้นำรัฐที่ไม่เป็นประชาธิปไตยและนโยบายที่ล้าสมัย เช่น สมดุลแห่งอำนาจ นัก คิดเสรีนิยมยุคแรกเชื่อว่าศึกธรรมที่เป็นสา葛ที่มีอยู่สามารถบรรลุผลโดยการใช้เหตุผลและผ่านการ สร้างรัฐที่มีรัฐธรรมนูญ เพิ่มเติมไปมากกว่านี้การไม่ควบคุมการเคลื่อนไหวของประชาชนและสินค้า สามารถทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเกิดสันติได้ง่ายขึ้น

ถึงแม่ว่าจะมีความต่อเนื่องที่สำคัญระหว่างความคิดเสรีนิยมยุครุ่งเรืองและความคิดในศตวรรษ ที่ ๒๐ เช่น ความเชื่อในอำนาจของความเห็นสาระและของโลกซึ่งสามารถควบคุมผลประโยชน์ของรัฐ ได้ง่ายขึ้น แต่จิตนิยมเสรีนิยม (Liberal Idealism) ก็เป็นที่ถือนิยมมากกว่า สำหรับพวกจิตนิยมแล้ว อิสรภาพของรัฐเป็นส่วนหนึ่งของการปัญหาในการเมืองระหว่างประเทศและไม่ใช่ส่วนหนึ่งของทางออก

ข้อบังคับ ๒ ประกาศที่มาจากการวินิจฉัยนั้น ได้แก่ ประกาศแรกคือความจำเป็นสำหรับการคิดเกี่ยวกับมาตรฐานพุทธิกรรมอย่างชัดแจ้ง เช่น จะส่งเสริมสันติภาพและสร้างโลกที่ดีกว่าอย่างไร ประกาศที่สองรัฐจะต้องเป็นส่วนหนึ่งขององค์การระหว่างประเทศและผูกมัดด้วยกฎหมายและแบบแผนพุทธิกรรมขององค์การระหว่างประเทศนั้น

ในยุคหลังปี ๑๙๔๕ นั้น (ยุคหลังสังคมโลกครั้งที่ ๒) พวกรีโนนิยมได้ขอให้สถาบันระหว่างชาติทำหน้าที่ต่างๆ ที่รัฐไม่สามารถทำได้ นี้เป็นการตัวเร่งสำหรับทฤษฎีนูรณาการในยุโรปและพหุนิยมในสหรัฐอเมริกา ในช่วงต้นศตวรรษที่ ๑๙๗๐ พหุนิยมได้สร้างความท้าทายครั้งสำคัญให้แก่แนวคิดสังนิยม พหุนิยมนุ่มนิยมตัวละครใหม่ (บรรษัทข้ามชาติ, NGO) และรูปแบบใหม่ของปฏิสัมพันธ์ (การพึ่งพาซึ่งกันและกัน, การนูรณาการ)

เสรีนิยมใหม่ (Neoliberalism) แสดงให้เห็นถึงความท้าทายเชิงทฤษฎีที่ซับซ้อนมากขึ้นต่อแนวคิดสังนิยมร่วมสมัย โดยขอริบาร์ความคงทนของสถาบันระหว่างประเทศถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในบริบท ตามที่พวกรีโนนิยมใหม่ wan สถาบันระหว่างประเทศมีอิทธิพลต่อการใช้กำลังกันอย่างไม่ระมัดระวังในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเปลี่ยนแปลงลักษณะของรัฐและผูกมัดไว้ในแผนความร่วมมือต่างๆ อาจกล่าวได้ว่าเสรีนิยมสันติประชาธิปไตย (Democratic Peace Liberalism) และเสรีนิยมใหม่นั้นเป็นความคิดหลักในแนวคิดเสรีนิยมในปัจจุบัน

๓) ทฤษฎีพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างประเทศ (Interdependence Theory)

โรเบิร์ต โซ. เกียวน และโจเซฟ เอช. ไน ชี้เป็นบิดาของทฤษฎีพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เกี่ยว hẹnและในกล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบันมีลักษณะการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่นการพึ่งพาสินค้า พึ่งพาการลงทุน พึ่งพาเทคโนโลยี พึ่งพาทรัพยากรต่างๆ และความสัมพันธ์ในแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดเหตุการณ์ระหว่างประเทศขึ้น แม้ว่าการพึ่งพาอาจจะเป็นไปในลักษณะที่ไม่เท่าเทียมกัน แต่โลกทั้งโลกก็ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้

การพึ่งพาอาศัยกันเป็นสถานการณ์ที่บุคคลหรือเหตุการณ์ในแต่ละส่วนของสถานการณ์ มีอิทธิพลต่อกันและกัน เมื่อโลกยังมีความเกี่ยวพันกันมากขึ้น การแข่งขันก็จะลดลง ด้วยเหตุผลที่ว่า ความเกี่ยวข้องกันนั้นก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน และทำให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างประเทศได้ ประเทศต่างๆ ถึงแม้ว่าจะมีความพร้อมและมีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน แต่ก็มีความจำเป็นที่

จะต้องมีการพัฒนาอาศัยกับประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่องของการร่วมมือเพื่อประสานผลประโยชน์ระหว่างกัน

การรวมกลุ่มของประเทศอาจเรียกว่าเป็นการนำหลักการพัฒนาอาศัยกับประเทศตามจุดด้อยและจุดแข็งของภูมิภาคนั้น เช่น

จุดแข็งของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(๑) มีสินค้าเกษตรที่เป็นที่ต้องการของโลก เช่น ข้าว ยางพารา

(๒) เป็นกลุ่มกำลังพัฒนาจึงนำมาลงทุน

(๓) มีการขยายตัวของประชากรสูงมาก ทำให้ความต้องการใช้สินค้าอุปโภค บริโภค มีมาก

(๔) ภาคการเมืองเปิดกว้างให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนและพัฒนาได้สะดวก

(๕) มีแหล่งห่วงโซ่ที่ยาวที่สุดงาน มีศักยภาพนธรมน ประเพณีที่หลากหลาย ทำให้เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว

(๖) มีทรัพยากรเหลืออยู่มาก many ให้มาลงทุน

จุดอ่อนของ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(๑) การศึกษาของแต่ละชาติยังอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเทียบกับต่างชาติ

(๒) การขยายตัวของประชากรสูงเกินไปเมื่อเทียบกับรายได้มวลรวมของประเทศ

(๓) เนื่องจากเป็นประเทศกำลังพัฒนา จึงมีการลงทุนในด้านสาธารณูปโภคสูงมาก

(๔) การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมากเกินไปมักเป็นสินค้าพวกเทคโนโลยีสูง ทำให้ขาดดุลการค้า

(๕) ความสามารถในการเชิงเทคโนโลยีของประชากร ไม่สามารถสู้กับต่างชาติได้

(๖) ระบบการค้า ยังไม่สามารถสู้กับต่างชาติได้

(๗) เรื่องราประวัติศาสตร์ในอดีตคือปัจจัย ที่ทำให้ความร่วมมือเป็นไปได้ยาก

(๘) ความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ มีมากเกินไป จึงไม่สามารถ合拢รวมกันได้

(๙) แต่ละชาติ ถูกยึดครองจากต่างชาติมายาวนาน จึงได้รับการปลูกฝังจิตใจที่ไม่อาจสมัครสมาน สามัคคีกันได้

(๑๐) การเมืองอ่อนแอก ไม่มีอำนาจการต่อรอง ทำให้ไม่สามารถพัฒนาสินค้าเทคโนโลยีชั้นสูง เป็นของตนเองได้

ทุกภูมิภาคจะนำมามากใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และยังได้นำมาใช้ในการร่วมมือเพื่อประสานผลประโยชน์ระหว่างกัน อาทิ ความสัมพันธ์ทางการค้าและทางเศรษฐกิจ

๔) ทฤษฎีนูรณาการทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (International Integration Theory)

เป็นทฤษฎีที่สนับสนุนให้ประเทศต่างๆมีการรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างความร่วมมือในทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันเป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น ดังจะเห็นจากทั่วโลกได้เกิดการรวมกลุ่มในรูปแบบต่างๆมากmany ทฤษฎีนูรณาการทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีนักวิชาการนำเสนอหลายคนแต่ที่มีชื่อเสียงคือทฤษฎีการนูรณาการทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคของ Bela Balassa (เบลา บาลาสชา) เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่ใช้ในการอธิบายการนูรณาการของยุโรป ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในโลก นาลาสชา เสนอว่าขั้นตอนของการนูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค มี ๕ ขั้นตอน ได้แก่

๑. ความร่วมมือจัดตั้งเขตการค้าเสรี (Free Trade Area / Agreement: FTA) หมายถึง การร่วมมือกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเพื่อขัดอุปสรรคทางการค้า ยกเลิกภาษีทางการค้าระหว่างกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยเสรีระหว่างประเทศสมาชิก โดยประเทศสมาชิกยังจัดเก็บภาษีศุลกากรกับประเทศนอกกลุ่ม ได้ตามนโยบายของตนเอง เวลาใดที่การรวมตัวของประเทศในกลุ่มอาเซียนยังอยู่ในขั้นตอนนี้คือการจัดเป็นเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

๒. สหภาพศุลกากร (Custom Union) หมายถึง ประเทศสมาชิกนอกจากจะยกเลิกภาษีทางการค้าลดอุปสรรคระหว่างกันแล้วยังใช้ระบบภาษีศุลกากรกับประเทศนอกกลุ่มในอัตราเดียวกัน หรือมี Common Custom Policy

๓. ตลาดร่วม (Common Market) หมายถึง การขยายความร่วมมือด้านการค้าถึงขนาดที่เปิดโอกาสให้ทุน แรงงาน การประกอบการเคลื่อนไหวอย่างเสรีภายในกลุ่ม เช่นแรงงานในเยอรมันไปทำงานในฝรั่งเศส ในอังกฤษ และประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอื่นๆ ได้อย่างเสรี

๔. สหภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Union) เป็นการรวมตัวกันตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑ + ๒ + ๓ รวมกับการกำหนดนโยบายสังคม เศรษฐกิจ การเงิน การคลังร่วมกัน

๕. สหภาพการเมือง (Political Union) ถือเป็นจุดสุดท้ายของการนูรณาการทางเศรษฐกิจ หมายถึง การใช้นโยบายการเมืองและความมั่นคงอันเดียวกัน เช่นเดียวกับ United States of America ขั้นตอนนี้ยังคงเป็นไปได้หากพระรัฐต่างๆ ยังอยากร่วมงานอธิปไตยในการกำหนดนโยบายการเมืองและความมั่นคงของตนเองอยู่

ทฤษฎีนี้หมายความว่าสำหรับไปใช้อธิบายความร่วมมือในทางเศรษฐกิจแบบกลุ่มประเทศ เช่น ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของอาเซียน อีสู หรือกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนของโลก จากระบบทะแหน่งเศรษฐกิจระหว่างประเทศในปัจจุบันจึงพบว่าโลกของเราให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ในทางเศรษฐกิจมากขึ้น

และความสัมพันธ์นี้มีทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง ในแห่งของความร่วมมือก็จะทำให้เกิดการขยายตัวทางการค้า และความอழุดีกินดีของมนุษยชาติ แต่ในแห่งของความขัดแย้งก็จะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่เป็นธรรมในทางการค้า เกิดการเอาด้วยอาเบรี่ยบของประเทศที่พัฒนาแล้วที่ทำต่อประเทศกำลังพัฒนา

๔) ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory)

การบูรณาการ หมายถึง การทำให้หน่วยอยู่ ๆ ทั้งหลาย ที่สัมพันธ์อิงอาศัยซึ่งกันและกันเข้ามาร่วมทำหน้าที่ประสานกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียว ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในด้านการบูรณาการนั้น เราจะเห็นหน่วยอย่างหน่วยหนึ่งมาร่วมเข้าในองค์รวมที่มีหน่วยอยู่อื่นอยู่แล้วก็ได้ หรือจะเห็นหน่วยอย่างทั้งหลายที่ต่างแยกกันอยู่มาร่วมเข้าด้วยกันเป็นองค์รวมก็ได้ ซึ่งเรียกว่าบูรณาการทั้งสิ้น แต่ข้อสำคัญจะต้องมีตัวตนที่เป็นหลักอยู่ ๓ อย่างในเรื่องบูรณาการ คือ

๑. มีหน่วยอย่างองค์ประกอบ ชั้นส่วน อย่าง หรือขั้น ระดับ แบ่ง ค่านั้นที่จะเอามาประมวลเข้าด้วยกัน อันนี้เป็นสิ่งที่จะเอามาประมวลเข้าด้วยกันคือสิ่งอย่าง ส่วนย่อย

๒. หน่วยย่อยเป็นต้นน้ำนี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอิงอาศัยซึ่งกันและกัน อันนี้อาจจะเลบไปถึงลักษณะที่ว่าขึ้นอยู่กับตัวเองได้ มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลาด้วย

๓. เมื่อร่วมเข้าด้วยกันแล้วก็จะเกิดความครบถ้วนเต็มบริบูรณ์ โดยมีความประสานกลมกลืน เกิดภาวะได้ที่ พอดี หรือสมดุล พอดีที่หรือพอดีสมดุลแล้วองค์รวมนั้นก็มีชีวิตชีวา ดำเนินอยู่ และดำเนินไปด้วยตัวอันเป็นภาวะของบูรณาการถ้าครบ ๓ อย่างนี้ก็เป็นบูรณาการ สามอย่างนี้เป็นตัวตนที่จำเป็นตามสภาพ ส่วนในทางปฏิบัติจะมีหลักและกระบวนการวิธีอย่างไร ก็พิจารณาว่ากันอีกส่วนหนึ่ง แต่สิ่งที่จะต้องเน้นก็คือว่าความพอดีหรือได้ที่หรือสมดุล ซึ่งเป็นภาวะที่ต้องการของบูรณาการนั้น เราจะแสดงลักษณะของกามาให้เห็นเป็นข้อสำคัญได้ ๒ อย่างคือ เมื่อเป็นองค์รวมแล้ว องค์รวมนั้นมีชีวิตชีวา หรือดำเนินไปด้วยตัวเอง องค์รวมนั้นเกิดมีภาวะและคุณสมบัติของมันเอง ที่ต่างหากจากภาวะและคุณสมบัติขององค์ประกอบทั้งหลาย (http://www.seameo.org/vl/th_education/educate/integrate.htm)

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายว่าการบูรณาการก็คือการผนวก การประสาน การเติมเต็มการเชื่อมโยง การรวมกัน ร่วมกัน เป็นต้น ทฤษฎีการบูรณาการในทางการเมือง มุ่งที่จะทำให้องค์กรระหว่างประเทศเป็นแม่นยองครอบครัวใหญ่ครอบครัวหนึ่ง โดยมีประเทศสมาชิกเปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน แนวความคิดของทฤษฎีบูรณาการนี้อาจจะเทียบได้กับแนวความคิดเก省内ชาพ ของสังคมวิทยา หมายถึง ลักษณะสังคมที่เน้นความสำคัญของการที่สมาชิกในสังคมมีความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นกันเอง เน้นความเคร่งครัดในขนบธรรมเนียมประเพณีและ

ค่านิยมของชุมชน แนวคิดของการบูรณาการ ไม่พ้นความสัมพันธ์กับระบบการเมืองการปกครองและระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นฐานคิดที่สำคัญ การบูรณาการเพื่อเสนอทางออกของระบบการบริหารจัดการ ของรัฐที่เป็น Top-Down มาเป็น Bottom-up ดังที่ปรากฏในงานของชาคือ Integrated rural development the concept and its operation เขากล่าวว่าการบูรณาการสามารถกระทำได้ทั้งการบูรณาการโดยนำสิ่งที่มีอยู่จริงมาบูรณาการ (Factual integration) หรือการบูรณาการความคิด (Conception Integration) ขั้นตอนของการบูรณาการ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ได้เสนอในวิธีคิดแบบบูรณาการ ไว้อย่างน่าสนใจคือ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน

ขั้นที่ ๑ ถอดกรอบ เพื่อที่จะให้หลุดจากกับดักทางความคิด ทางวัฒนธรรม ทางความรู้ ทางประสบการณ์ เป็นต้น

ขั้นที่ ๒ ขยายกรอบ โดยอาศัยฐานแนวคิดในเรื่อง องค์รวม สาขาวิชาการ กิจกรรมวิธีอุปนัย การมองประสานข้ามต่างๆ แล้วมองแบบทุกฝ่ายชนะ

ขั้นที่ ๓ คุณกรอบ ซึ่งเป็นขั้นกลับมาบูรณาการอีกรั้ง

๓.๕ งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

๑) Constructivism กับแนวคิดเรื่องความร่วมมือ

นรุตม์ เจริญศรี นักศึกษาปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เลือกเอ塔ทฤทธิ์ โครงสร้างนิยมขึ้นมาศึกษา เนื่องด้วยในแวดวงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในไทยนั้น การศึกษาเรื่อง โครงสร้างนิยมยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และยังอยู่ในแวดวงที่จำกัด ดังนั้น การศึกษาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงในพื้นที่บริเวณที่อยู่ใกล้เคียง ประเทศไทยได้เข้าไปมีส่วนร่วม ผ่านทฤษฎีใหม่จะช่วยก่อให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่าย และเป็น การเปิดพื้นที่ในการทำความเข้าใจทางวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการบัญญัติคำว่า “Constructivism” ออกมารายงานเป็นทางการ เพราะยังเป็นข้อถกเถียงทางวิชาการถึงการหาชื่อเรียกที่สามารถแสดงความคิด หรือจำกัดความได้ดีที่สุด บ้างเรียกว่า “บัญญัตินิยม” แต่ใน การศึกษา นรุตม์ เจริญศรี ได้ใช้คำว่า “โครงสร้างนิยม” นอกจากนี้มีผู้ที่ได้ศึกษาโครงสร้างนิยม โดยศึกษาโดยผ่านกรณีศึกษาอาเซียนที่มีชื่อเสียง คือ อารยะ (Amitav Acharya) ซึ่งเขียนหนังสือที่มีชื่อเสียงในการศึกษาอาเซียนวันออกเฉียงได้ คือ Constructing a Security Community in Southeast Asia: ASEAN and the Problem of Regional Order ที่ได้รับการพิมพ์ในปี

ค.ศ.๒๐๐๑ นักคิดคนสำคัญในสายโครงสร้างนิยม นักคิดคนต่อไปที่จะนำเสนอเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงที่เขาได้นำแนวคิดดังกล่าวไปใช้กับการอธิบายอาเซียน คือ อาจารยา (Amitav Acharya)

อาจารยาได้เสนอแนวคิดการอธิบายอาเซียน โดยใช้แนวคิดของโครงสร้างนิยมเข้ามาอธิบายโดยอธิบายว่าอาเซียนได้ปรับเปลี่ยนตนเองเป็น “ประชาคมแห่งความมั่นคง” (Security Community) ซึ่งรัฐได้ปรับเปลี่ยนมุ่งเรื่องความร่วมมือ และภัยคุกคามจนทำให้รัฐในอาเซียนตระหนอกเฉียงให้มา_r_wm กัน และนำไปสู่ความร่วมมือในที่สุด โดยเชื่อว่าการเปลี่ยนมุ่งของ หรือบรรทัดฐานในความเชื่อ หรือการปฏิบัติเป็นสาเหตุที่ทำให้อาเซียนประสบความสำเร็จเป็นประชาคมแห่งความมั่นคงได้ โดยเสนอประเด็นการถกเถียงหลักว่าสาเหตุที่อาเซียนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เนื่องด้วยการวางแผนที่ส่งผลต่อกระบวนการร่วมมือนั้นเอง

อาจารยาเสนอว่าการอธิบายความร่วมมือของอาเซียนในฐานะองค์การสามารถอธิบายได้สองลักษณะ คือการใช้ ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ (Neo-Liberalism) และโครงสร้างนิยม อาจารยา อธิบายว่าเสรีนิยมใหม่อธิบายว่าองค์การที่เกิดขึ้นสามารถทำให้อนาธิปไตยบางลง และอีกหนึ่งการสร้างความร่วมมือโดยการจัดข้อมูล ลดมูลค่าการส่งผ่านข้อมูลของข้อมูลข่าวสาร และช่วยสร้างวิธีการจัดการความขัดแย้ง และที่สำคัญที่สุด คือการลดการคดโกงระหว่างกัน อย่างไรก็ได้การสรุปของเสรีนิยมใหม่ อาจารยา เสนอว่าเป็นวิธีการสรุปที่ง่ายเกินไป เพราะสรุปเอาเองว่ารัฐมีผลประโยชน์ที่ได้มีการทำหนด หรือว่ามีมาอยู่ก่อนแล้ว โดยมิได้ลงไปวิเคราะห์อย่างลึกกว่า ผลประโยชน์ที่รัฐหวังจะได้รับผ่านการสร้างความร่วมมือกันนั้น ล้วนมาจาก การสร้างขึ้นของรัฐที่เชื่อว่ามันมีอยู่ อีกทั้งเสนอว่าเสรีนิยมใหม่ได้มองว่า องค์การสามารถควบคุมพฤติกรรมของรัฐได้ แต่ไม่ได้ศึกษาเลยว่าองค์การดังกล่าวได้สร้างให้เกิดการนิยาม หรือการสร้างผลประโยชน์ของรัฐขึ้นมาใหม่

ในทางตรงกันข้าม อาจารยา เสนอว่าโครงสร้างนิยมได้นำเสนอวิธีเข้าใจว่าผลประโยชน์เกิดขึ้นจากการสร้างขึ้นของสังคม (Socialization) กล่าวคือ กระบวนการดังกล่าวเกิดจากปัจจัยทางสังคมมากกว่าเหตุผลทางการเมืองที่มีปัจจัยสัมพันธ์กันในเชิงมุ่งมองทางยุทธศาสตร์ (Strategic Interaction View) ของความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเสนอว่า การมองว่าการศึกษาผ่านองค์กรแบบที่เสรีนิยมใหม่ศึกษาอาจทำให้เข้าใจได้ว่าการที่อาเซียนมีสภาสูง (Higher-Council) ทำให้สามารถเข้าใจการแก้ไขปัญหาได้ แต่เสรีนิยมจะไม่สามารถเข้าใจกระบวนการของการที่รัฐแต่ละรัฐได้เปลี่ยนมุ่งของตัววิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งแม้จะไม่เป็นรูปธรรม แต่วิธีการเปลี่ยนแปลงมุ่งมองดังกล่าวกลับมีประสิทธิภาพมากกว่าในการรักษาความร่วมมือและความสงบในอาเซียน

ดังนั้นในมุมมองของโครงสร้างนิยม ความร่วมมือสามารถเกิดขึ้นได้ แม้จะเกิดขึ้นช้า และรู้สึกว่ามีมุมมองที่มุ่งร้ายต่อกันในระบบแรก แต่ก็หาใช่ว่าความร่วมมือจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ เพราะหากรัฐต่างๆสามารถปรับเปลี่ยนมุมมองเรื่องผลประโยชน์ ผ่านกระบวนการขัดแย้งที่เปลี่ยนบรรทัดฐานได้ ก็จะก่อให้เกิดผลจากการเปลี่ยนแปลง โดยสิ่งที่จะสนับสนุน หรือส่งเสริมการปรับเปลี่ยนมุมมองหรือบรรทัดฐานได้แก่ องค์การ

กรณีของ อาเซียน ซึ่งเป็นองค์การความร่วมมือระดับล่างภูมิภาคที่เกิดขึ้นด้วยความร่วมมือของรัฐ และรัฐในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเกิดขึ้นของอาเซียนเป็นประดีนที่น่าศึกษาว่า ด้วยเหตุใดที่ทำให้อาเซียนประสบความสำเร็จ ได้เช่นไห้เห็นถึงประดีนமุมมองที่ไม่เห็นด้วย ที่โครงสร้างนิยมมีต่อเศรษฐกิจใหม่ ที่มองว่าองค์การเป็นเครื่องมือที่จะควบคุมพุทธิกรรมของรัฐ และนำไปสู่ความร่วมมือ เพราะท้ายที่สุด โครงสร้างนิยมเชื่อว่าความร่วมมือที่เกิดขึ้นผ่านองค์การเป็นความร่วมมือที่องค์การประสบความสำเร็จในเรื่องความสามารถในการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานให้รัฐตระหนักในประโยชน์ร่วมกันได้ ในการพัฒนาอาเซียน การที่รัฐต่างๆมาร่วมมือกันเป็นประดีนที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะรัฐต่างๆในอาเซียนต้องประสบกับเพื่อนบ้านที่มีความแตกต่างทางการเมือง และมีปัญหากันเองภายในกลุ่มอย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นแม้จะมีจำนวนมาก แต่อาร์เซียนก็ยังสามารถอุดร่องได้ และพยายามเป็นหนึ่งในความร่วมมือล่างภูมิภาคที่ประสบความสำเร็จมากในโลก รวมทั้งได้นำเอาแนวคิดเรื่องประชาคมแห่งความมั่นคง เข้ามาร่วมศึกษา โดยได้เช่นไห้เห็นว่า ด้วยตัวแนวคิดเรื่องประชาคมแห่งความมั่นคงที่ใช้การอธิบายแบบเสรีนิยมใหม่ที่มีมุมมองว่าต้องสถาบันที่เกิดขึ้นว่ามีบทบาทเช่นไรเท่านั้น การใช้มุมมองแบบโครงสร้างนิยมจะช่วยให้เห็นหรือใช้เป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจลึกกว่า เพราะนอกจากจะช่วยให้เห็นถึงบทบาทของอาเซียนในฐานะองค์การแล้ว ยังช่วยให้เห็นถึงกระบวนการสร้างประชาคมและการก่อตัวของอัตลักษณ์ที่อาเซียนได้ร่วมกันก่อตั้งขึ้น

นรุตม์ เจริญศรี ได้เพิ่มเติมว่า อาจารยเสนอเพื่อให้เห็นภาพที่รัฐในอาเซียนได้เปลี่ยนมุมมองเรื่องวิธีการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศ คือ เหตุการณ์ที่มาเลเซีย และอินโดนีเซียมีปัญหาระหว่างกัน ซึ่งมีการใช้วิธีทางการทหารเข้ามายield="block">ในการแก้ไขปัญหา อย่างไรก็ได้มีอาเซียนได้กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาขึ้นมา วิธีการแก้ไขปัญหาที่จะใช้กองกำลังทางทหารจึงได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นการใช้การทำงานของอาเซียนผ่าน Higher-Council แทน จะเห็นได้ว่า ในแนวคิดของโครงสร้างนิยม ความร่วมมือจะเกิดขึ้นต่อเมื่อรัฐต่างๆได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดของตน หันไปสู่บรรทัดฐานใหม่ การหันไปสู่บรรทัดฐานใหม่สามารถนำไปสู่ความประพฤติแบบใหม่ที่รัฐต่างๆจะมีต่อกัน ความร่วมมือจะเกิดขึ้นในกรณีที่บรรทัดฐานใหม่จะสร้างความมั่นใจให้แก่รัฐ ได้ว่ารัฐสามารถได้รับผลประโยชน์จากบรรทัดฐานใหม่

ได้ เพราะอย่างไรก็ตามในแนวคิดของโครงสร้างนิยมรัฐต่างๆ ยังคงคำร้องอยู่ในอนาคตไปด้วย ดังนั้น รัฐจึงเป็นตัวแสดงที่แสวงหาอำนาจ คิดคำนึงถึงตนเอง ด้วยเหตุดังกล่าวผลประโยชน์ยังคงเป็นเรื่องที่รัฐต่างๆ ยังคงคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลา ความร่วมมือในโครงสร้างนิยมจึงจะเกิดขึ้นต่อเมื่อรัฐเปลี่ยนบรรทัดฐานให้เกิดความประพฤติใหม่ และส่งผลให้เกิดผลประโยชน์แก่ทุกฝ่าย

สรุปได้ว่าอาเซียน เป็นความร่วมมือส่วนภูมิภาคที่เป็นตัวอย่างให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานของรัฐ ที่เชื่อร่วมกันว่าวิธีการใหม่ในการแก้ไขปัญหาเป็นวิธีที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายรัฐจึงเชื่อในวิธีแห่งอาเซียนที่จะแก้ไขปัญหาด้วยการไม่ใช้กำลัง การไม่แทรกแซงระหว่างกัน การเชื่อในบรรทัดฐานของการปฏิบัติใหม่ที่อาเซียนหรือองค์การได้มอบให้รัฐ ซึ่งให้เห็นว่า ในแนวคิดแบบเสรีนิยมใหม่ที่เคยใช้ศึกษาว่าองค์การสามารถควบคุมความประพฤติของรัฐได้นั้น ไม่ได้เปลี่ยนแปลงความประพฤติ เพียงแต่ควบคุม ในขณะที่โครงสร้างนิยมได้เสนอวิธีการเข้าใจและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของรัฐ ว่าการที่รัฐเชื่อในบรรทัดฐานใหม่ และชั่งดวงผลประโยชน์แล้ว จะเลือกที่จะเข้าร่วมกันยอมรับบรรทัดฐานใหม่ในการปฏิบัติ จนในท้ายที่สุดรัฐจะเปลี่ยนพฤติกรรมไป การเปลี่ยนพฤติกรรมร่วมกันของรัฐ เป็นความร่วมมือที่รัฐหวังว่าความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงไปตามบรรทัดฐานใหม่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ทุกฝ่าย เป็นวิธีการที่ทุกฝ่ายยอมรับ เพราะองค์การระหว่างประเทศ หรือสถาบันที่เข้ามามีบทบาทในการกำหนดบรรทัดฐานใหม่นี้มิใช่เพียงเข้าควบคุม พฤติกรรมรัฐ หากแต่ก่อให้เกิดองค์กรย่อย หรือตัวประธานที่จะก่อให้เกิดความเชื่อในบรรทัดฐานใหม่ เพื่อให้เกิดความคิดความเชื่อในวิธีการใหม่ ความร่วมมือในแนวคิดของโครงสร้างนิยมจึงเป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นได้ในสภาวะที่รัฐเชื่อและนำเอาระบรรทัดฐานใหม่ไปปฏิบัตินั่นเอง

(๒) ความท้าทายและโอกาสของไทยในประชาคมอาเซียน

จากนบทความรายงานของกลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน (FTA Watch) ได้กล่าวถึงการก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community:AEC) ในปี ๒๕๕๘ อาเซียนจะส่งผลกระทบอย่างไรกับประเทศไทย และประเทศไทยจะยืนอยู่ตรงไหนในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธนส.) โดยฝ่ายวิจัยธุรกิจได้เห็นความสำคัญและได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งพบว่ามีทั้งโอกาสและความท้าทาย โดยเริ่มจากเป้าหมายหลักของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ “การเป็นตลาดและเป็นฐานผลิตเดียวร่วมกัน จะมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน เงินทุน และ

แรงงานระหว่างประเทศในอาเซียนอย่างเสรี” ซึ่งหมายความว่า อาเซียน ๑๐ ประเทศจะรวมเป็นหนึ่งเดียว และการค้าขายสินค้าและบริการแต่ละประเทศสามารถซื้อขายกันได้

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน พนวจในประเด็นของ “การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี” อาเซียนเน้นไปที่ แรงงานที่มีฝีมือ โดยมีการลงนามตกลงร่วมกันที่จะเคลื่อนย้ายบุคลากรทักษะฝีมือด้านวิศวกรรม สถาปัตย์ พยาบาล ทันตแพทย์ ช่างสำรวจ นักบัญชี และอื่นๆ ไปถึงปี ๒๕๕๘ เป็นที่คาดว่า เมื่อมีการเปิดเสรีแรงงานเต็มที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานทักษะฝีมือไปที่สิงคโปร์ และมาเลเซียมากขึ้น แต่เมื่อกรอบการขยายบวกเป็นอาเซียน +๓ หรือ อาเซียน+๖ ต่อไปบุคลากรในภาคต่างๆ เช่น ภาคการเงิน ธนาคาร และไอที คาดว่าจะมีการเคลื่อนย้ายเข้ามามีอยู่ไทยมากขึ้นและแบ่งงานคนไทยมากขึ้นรวมทั้งค่าจ้างอาจถูกกลบ

ดังนั้นด้านแรงงานจะมีการแบ่งมากขึ้น เพราะว่านายจ้างมีทางเลือกซึ่งงานในประเทศไทยอาเซียนที่มีค่าแรงถูกกว่า ในเชิงของด้านแรงงานทักษะฝีมือในอนาคตทั้งหลายต้องเพิ่มความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สอง หรือ สาม หรือปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากลมากขึ้นและในการมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีคาดว่าจะทำให้เกิดความผันผวนเรื่อง ค่าเงินมากขึ้น

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

๔.๑ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ทำหน้าที่ประสาน ติดต่อ และดำเนินงานโดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. เสนอแนวโน้มความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงาน

๒. ดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสารและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านแรงงาน รวมทั้งเร่งรัดการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ประเทศ

๓. ประสานงาน ติดตามและแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านวิชาการและความช่วยเหลือแรงงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับทุน พิธีการ รับรอง งานประชุม การเจรจาระหว่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์การดำเนินงานของกลุ่มและองค์กรต่างประเทศ

๔. ประสาน ติดตามสิทธิประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานและครอบครัวของแรงงานที่ไปทำงานในต่างประเทศ และประสานการดำเนินการเพื่อรักษาและส่งเสริมการขยายตลาดแรงงานในต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ

๕. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

๔.๒ โครงสร้างการแบ่งงานภายใต้สำนัก มี ๕ กลุ่มงาน คือ

๑. งานบริหารทั่วไป
๒. กลุ่มงานแรงงานในต่างประเทศ
๓. กลุ่มงานความร่วมมือทวิภาคี
๔. กลุ่มงานความร่วมมือพหุภาคี
๕. กลุ่มงานเจรจาเขตการค้าเสรี

๔.๓ กลุ่มงานความร่วมมือพหุภาคี (ILO/ASEAN/ASEM/APEC/UN/IOM/ACMECS/IM-GT/GMS) เป็นกลุ่มภารกิจหนึ่งซึ่งอยู่ในสังกัด สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์จัดทำรายงาน และเร่งรัดการปฏิบัติตามพันธกิจและพันธกรณีระหว่างประเทศอื่นๆ รวมทั้งการประมวลผลความต่างประเทศเพื่อเผยแพร่องค์การต้อนรับข้อมูลการคุ้งงาน และจัดการประชุมระหว่างประเทศ ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม สัมมนา เจรจา และคุ้งงานในต่างประเทศ ตลอดจนดำเนินการด้านงานพหุภาคีและการอนุมัติการเดินทางไปต่างประเทศ ดังนั้นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานนี้ จึงเป็นงานที่ต้องประสานความร่วมมือกันองค์การระหว่างประเทศแบบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นงานส่งเสริมวิชาการและการปฏิบัติตามพันธกิจขององค์การ แรงงานระหว่างประเทศ งานส่งเสริมความร่วมมือในการอบรมพหุภาคี งานส่งเสริมความร่วมมือในการอบรมทวิภาคี หรือความร่วมมือระหว่างประเทศด้านผู้เชี่ยวชาญ อาสาสมัครต่างประเทศ เป็นต้น

๔.๔ ความร่วมมือพหุภาคี (กรอบอาเซียน) มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ ประสานงาน ติดตามผล โครงการความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียนที่ดำเนินการโดยกระทรวงแรงงาน

๒.เข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อร่วมพิจารณาประเด็น ความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียนในด้านแรงงาน

๓. ประสานสำนักงานเลขานุการอาเซียนและประเทศไทยมาชิกอาเซียน รวมทั้งประเทศไทย หรือองค์กรอื่นที่มีความร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมของอาเซียนตามพันธกิจในฐานะประเทศไทยมาชิกให้ลุล่วง

๔. รับผิดชอบการจัดเตรียมข้อมูลและอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้แทนของกระทรวงในการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงานทุกสองปี และการประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโส ด้านแรงงานทุกปี รวมทั้งการประชุมระหว่างประเทศในกรอบอาเซียนอื่น ๆ เช่น การประชุมสุดยอด

อาเซียน การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการท่องเที่ยว ซึ่งทุกการประชุม จำเป็นต้องมีการเตรียมการ ด้านสำรองที่พัก สำรองตัว โดยสาร จัดเตรียมยานพาหนะ ขออนุญาตเดินทางแก่คณะผู้แทน จัดเตรียมงบประมาณในการเข้าประชุม จัดประชุมเตรียมการคณะผู้แทน จัดทำถ้อยแถลงและสุนทรพจน์ของหัวหน้าคณะผู้แทน แบล็อกสารประกอบการประชุม ประสานประเทศเจ้าภาพในการจัดเตรียมเอกสาร / ข้อมูลประกอบการประชุม จัดทำรายงานการประชุมเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕. เป็นศูนย์กลางข้อมูลความร่วมมือของกระทรวงแรงงานกับประเทศอาเซียน
๖. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของกระทรวงแรงงานในกรอบอาเซียน

๗. ประสานดำเนินการภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำอาเซียนไปสู่การเป็น “ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ประกอบด้วย ๑) ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community : ASC) ๒) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ๓) ประชาคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community : ASCC)

๘. ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นทางวิชาการแรงงานที่เป็นนโยบาย / แผนงานเร่งด่วนของอาเซียนเพื่อเสนอเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารกระทรวงใช้ประกอบการจัดทำนโยบายในเรื่องนั้น ๆ

๔. ผู้ร่วมดำเนินการ

การดำเนินการตามภารกิจของกลุ่มงานความร่วมมือพหุภาคี ได้มีการแบ่งงานตามความรับผิดชอบและมีสัดส่วนของการทำงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ หน้าที่กำกับ คุ้มครอง และสั่งงานตามขอบข่ายสายงานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีงานภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน (ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๑) โดยมีนายโกวิทย์ บุรพชานินทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ หน้าที่กำกับคุ้มครอง และนางไพรัตน์ ลุ่มจันทร์ นักวิชาการแรงงาน ๖ ว รับผิดชอบงานข้างต้น โดยมีช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้ดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของตำแหน่ง ในส่วนของงาน ดังนี้

๔.๑ งานความร่วมมือพหุภาคี (กรอบอาเซียนและอาเซียน+๓) ช่วงระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑

๑.๑ พิจารณา ศึกษาวิเคราะห์ ดำเนินการ และประสานการดำเนินการด้านโครงการ และความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ ในกรอบพหุภาคี (อาเซียน) และความร่วมมือกับองค์กร

ระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศของหน่วยงานในสังกัด

๑.๒ เสนอแนะข้อคิดเห็นต่อผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมาย และทำที่เหมาะสมบนเวทีการประชุมเจรจาระหว่างประเทศ

๑.๓ เข้าร่วมประชุม ชี้แจง และตอบปัญหา ข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

๑.๔ ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องผู้เชี่ยวชาญ และอาสาสมัคร รวมทั้งการประสานงาน อำนวยความสะดวก และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

๑.๕ ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม และการประสานงานกับหน่วยงานระหว่างประเทศและภายในประเทศ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาข้าราชการและงานด้านแรงงาน

๑.๖ ดำเนินการเกี่ยวกับงานพิธีการ ต้อนรับ อำนวยความสะดวก การจัดรายการดูงาน และการจัดประชุมระหว่างประเทศ

๕.๒ งานที่ได้รับมอบหมายพิเศษ (ถ้ามี)

๒.๑. งานเขียนทางวิชาการ

๒.๒. เข้าร่วมการประชุมอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สัดส่วนของผลงาน

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

(ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

ด้วยผู้เสนอผลงาน (นางประไพพร ลุ่มจันทร์) ได้มีส่วนรับผิดชอบงานความร่วมมือ พฤกษาด้วยการอบรมอาชีวันมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๕๑ มีภารกิจงานในกรอบอาชีวันทั้งในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และในภาพรวมกระทรวง จึงถือได้ว่าผู้เสนอผลงานเป็นผู้มีส่วนในการปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของงานในด้านความร่วมมือพฤกษา (กรอบอาชีวัน) โดยมีกระบวนการการทำงานหลักๆ สรุปได้ ดังนี้

๖.๑ การดำเนินการด้านโครงการและความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ ในกรอบพฤกษา (อาชีวัน) และความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศของหน่วยงานในสังกัด

กระบวนการทำงานในส่วนนี้ ผู้เสนอผลงานมีลำดับการดำเนินการ ดังนี้

(๑) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ศึกษานโยบายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำสรุปเบื้องต้นเสนอผู้บริหารเพื่อทราบและพิจารณาอนุมายผู้แทน

(๓) ประสานกับหน่วยงานในระดับกรมในสังกัดกระทรวงแรงงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง กรณีหากมีการประสานจากหน่วยงานภายนอก หรือต่างประเทศในด้านข้อมูล หรือข้อความคิดเห็นเพิ่มเติม รวมทั้งการแจ้งกลับไปยังหน่วยงานที่ประสานขอมา โดยอาจตอบเป็นหนังสือทางการ หรือไม่เป็นทางการโดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิก (E-mail) จึงเป็นการเสริมกระบวนการทำงานข้างต้น ในการนี้ทักษะที่ต้องใช้คือ ทักษะการอ่าน การใช้ทักษะด้านภาษาต่างประเทศในการอ่านเอกสารที่ได้รับมา และทักษะในการแปลภาษาอังกฤษ - ภาษาไทย หรือ ไทย-อังกฤษ รวมทั้งการพูด-เขียน ภาษาต่างประเทศอีกด้วย จึงถือได้ว่าการปฏิบัติภารกิจสำคัญสำหรับงานประสานด้านโครงการฯ ที่ต้องเน้นความสำคัญของการใช้ภาษาและความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ รวมถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญด้วย

(๔) ติดตามรายงานของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม และทำรายงานนำเสนอผู้บริหารเพื่อทราบผลการประชุม และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การเข้าร่วมประชุม ชี้แจง และตอบปัญหา ข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

(๑) กรณีที่เข้าร่วมประชุมในประเทศไทย (ร่วมกับหน่วยงานราชการของไทย) การเข้าร่วมประชุมในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นการประชุมร่วมกับหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้อง ตามภารกิจของกระทรวงแรงงาน และจะมีการประชุมรายเดือน หรือเฉพาะกิจ ตามแต่สถานะภารกิจ ในการนี้ เมื่อได้รับจดหมายเชิญ กระบวนการดำเนินการแรกที่สุด ต้องศึกษาและสรุปนำเสนอผู้บริหารเพื่อทราบและอนุมายผู้แทนเข้าร่วมการประชุม การจัดเตรียมข้อมูลตามระเบียบวาระการประชุม การประสานแจ้งข้อผู้แทน และเข้าร่วมการประชุมข้างต้นพร้อมผู้แทนกระทรวง รวมทั้งการสรุปผลการประชุมนำเสนอผู้บริหารเพื่อทราบ กรณีมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมในสังกัดกระทรวงจะต้องแจ้งเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) กรณีเข้าร่วมประชุมในต่างประเทศ การเข้าร่วมประชุมตามวาระและกลไกของการประชุมในกรอบอาเซียน เช่น การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน การประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโสอาเซียน และการประชุมสัมมนาตามภารกิจที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน กระบวนการดำเนินการ

ขั้นตอนแรกเมื่อได้รับจดหมายเชิญ จะต้องนำเรียนผู้บุริหารเพื่อพิจารณาอนุมายผู้แทน ต่อมาเป็นการเตรียมการด้านสำรองที่พัก สำรองตัวโดยสาร จัดเตรียมยานพาหนะ ขออนุมัติเดินทางแก่คณะผู้แทน จัดเตรียมงบประมาณในการเข้าประชุม จัดประชุมเตรียมการคณะผู้แทนฝ่ายไทยก่อนการประชุม จัดทำถ้อยແผลงและสุนทรพจน์ของหัวหน้าคณะผู้แทน แบ่งออกส่วนประกอบการประชุม ประสานประเทศเจ้าภาพในการจัดเตรียมเอกสาร / ข้อมูลประกอบการประชุม จัดทำรายงานการประชุมเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๓ ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม และการประสานงานกับหน่วยงานระหว่างประเทศและภายนอกประเทศ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาข้าราชการและงานด้านแรงงานในกรอบอาเซียน

ความร่วมมือในการอบรมอาเซียนเป็นความร่วมมือที่เน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการสร้างศักยภาพให้กับข้าราชการ บุคลากรในอาเซียน จึงมีโครงการความร่วมมืออาเซียนในการพัฒนา และสร้างศักยภาพบุคลากรของแต่ละประเทศที่ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศอาเซียน โดยเฉพาะประเทศไทย (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี) อาทิเช่น โครงการอาเซียนด้านประกันสังคม โครงการอาเซียนด้านความปลอดภัยในการทำงานและสุขอนามัย และโครงการพัฒนาบุคลากรอาเซียน ของสาธารณรัฐเกาหลีได้ เป็นต้น ในกรณีนี้กระบวนการของการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว มีดังนี้

๑) ขั้นตอนแรก เมื่อได้รับหนังสือเชิญจะต้องพิจารณาสรุปนำเสนอผู้บุริหารว่าเป็นทุนการศึกษา/ทุนฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการกิจของหน่วยงานใดในกระทรวง สรุปสาระสำคัญของหลักสูตร และออกแบบหนังสือแจ้งหน่วยงานดังกล่าวเพื่อพิจารณาแจ้งชื่อผู้แทนตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามแต่ละหลักสูตร

๒) หลังจากที่หน่วยงานแจ้งชื่อมาที่สำนักงานปลัดกระทรวงแล้ว จะต้องสรุปเบื้องต้นเพื่อนำเรียนผู้บุริหารเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติตัวบุคคล รวมทั้งการทำอนุมัติการเดินทางไปต่างประเทศ

๓) ทำหนังสือแจ้งชื่อผู้แทนไปยังหน่วยงานที่ให้ทุน

๔) ติดตามรายงานการอบรม และนำเสนอผู้บุริหารเพื่อทราบต่อไป

๖.๔ ดำเนินการเกี่ยวกับงานพิธีการ ต้อนรับ อำนวยความสะดวก การจัดรายการดูงาน และการจัดประชุมระหว่างประเทศ

ความร่วมมือในการอุดหนุนอาเซียนมีการประสานงานและการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างประเทศอาเซียน จึงมีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศค้านแรงงานประกอบด้วย

๖.๔.๑ การจัดรายงานคุณงาน ในการพิทีได้รับหนังสือแจ้งขอความอนุเคราะห์ให้จัดรายงานคุณงานให้แก่ประเทศอาเซียน มีหลักในดำเนินการ ดังนี้

(๑) สรุปและนำเรียนผู้บริหารเพื่อทราบและพิจารณาอนุมายการกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) ออกหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓) กรณีไม่มีเจ้าภาพ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการในการอุดหนุนอาเซียน จะเป็นผู้รับผิดชอบการกิจดังกล่าว

(๔) ดำเนินการจัดเตรียมโปรแกรมสำหรับการคุณงาน การจัดเตรียมเอกสารและการติดต่อหน่วยงานที่ประสงค์ไปคุณงาน

(๕) จัดเตรียมงบประมาณและขออนุมัติงบประมาณ ยานพาหนะ ที่พัก สถานที่เยี่ยมชมงาน การเตรียมการต้อนรับที่สถานบิน ทั้งขาไป-ขาลับ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคณะผู้แทนต่างประเทศที่มาคุณงาน

๖.๔.๒ สรุประยงานผลการคุณงานของคณะผู้แทนนำเสนอผู้บริหารต่อไป

๖.๔.๒ การจัดประชุมระหว่างประเทศ ในกรณีส่วนใหญ่จะเป็นที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานของอาเซียน จากมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน หรือมติที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาชูโตอาเซียนด้านแรงงาน หรือ มติจากที่ประชุมอื่นๆ ตามวาระที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นประเทศที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมจะทราบกำหนดการและต้องมีการเตรียมการด้านงบประมาณรองรับในเบื้องต้น ก่อนแล้ว และกำหนดวันดำเนินการ โดยขึ้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

(๑) เตรียมการประมาณการด้านงบประมาณ และขออนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดวันประชุม สถานที่จัดประชุม จำนวนหน่วยงานที่จะเชิญเข้าร่วม

(๓) จัดทำกำหนดการ ระเบียบวาระการประชุม จัดทำเอกสารสำหรับการประชุม (จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ/ภาษาไทย)

(๔) ทำหนังสือขออนุมัติจัดประชุมเสนอผู้บริหาร ออกหนังสือเชิญหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ (ทำหนังสือเชิญภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)

๕) เตรียมการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมการประชุม อาทิ โรงเรนที่พัก การต้อนรับและส่งจากสถานบินและสถานที่ประชุม การจัดคูงานในประเทศ

๖) การจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม อาทิ คำกล่าวต้อนรับของประธานของไทยในช่วงพิธีเปิดการประชุม และคำกล่าวปิดการประชุม การจัดทำเอกสารตามวาระประชุม

๗) การจัดทำรายงานสรุปการประชุม และนำเสนอผู้บริหารและหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมทั้งในและต่างประเทศในลำดับต่อไป

ผู้เสนอผลงาน ได้ดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบตามขั้นตอนและมีกระบวนการดำเนินการตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการตลอดปีปฏิทินตามแผนการปฏิบัติงานในกรอบอาเซียน และในช่วงระยะเวลาดังกล่าว (ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๑) ซึ่งเป็นช่วงที่สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศไทยข้ามด้านบุคลากร ประกอบกับมีงานด้านความร่วมมือด้านต่างประเทศในกรอบต่างๆ เข้ามามากมาย การดำเนินการในกรอบอาเซียน หรือกรอบอื่นๆ จึงต้องใช้ศักยภาพของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ ในการนี้การใช้ทักษะความชำนาญของเจ้าหน้าที่จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องปฏิบัติให้เบ็ดเสร็จในตัว ต้องมีการแบ่งลำดับความสำคัญของงาน การใช้ทักษะด้านภาษาต่างประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก รวมทั้งทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และทักษะการประสานงานต่างๆ อีกด้วย

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๑ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้กำหนดผลสำเร็จ และตัวชี้วัดผลงาน ไว้ดังนี้

๗.๑ ผลงานเชิงปริมาณ

- จำนวน ๑ เรื่อง/ครั้งที่ได้ดำเนินการ

๗.๒ ผลงานเชิงคุณภาพ

- สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานโดยสำนักประสานความร่วมมือประเทศไทย ในฐานะเป็นหน่วยงานประสานและติดตามความคืบหน้าในกรอบอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การดำเนินการเกี่ยวกับกรรมสารและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านแรงงาน และการติดตามผลการปฏิบัติ ตามพันธกรณีด้านแรงงานในกรอบอาเซียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทย

๔. การนำไปใช้ประโยชน์

รายงานการประชุมและข้อมูลของอาเซียนถือว่าเป็นเอกสารทางวิชาการที่สำคัญของการประชุมในกรอบอาเซียน ซึ่งได้นำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

- ให้เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนนโยบายด้านแรงงาน
- ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนความร่วมมือต่างประเทศด้านแรงงาน
- นำไปประยุกต์ใช้และเป็นข้ออ้างอิงข้อมูลประกอบการจัดทำรายงาน ประชาสัมพันธ์บทบาทกระทรวงแรงงานในกรอบอาเซียน

๕. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

ในการนำเสนอผลงานครั้งนี้ ผู้นำเสนออยู่ในประเทศไทยในการดำเนินงานของ
ข้าราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน สำหรับความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค มีดังนี้

๑. การพิจารณาทำงาน/การกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวง มากำหนดแผน
ความร่วมมือต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการบูรณาการและสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนและ
ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

๒. สาระสำคัญของงาน/กิจกรรม หากไม่ใช่งานที่มีการดำเนินการตามปกติของหน่วยงานใน
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ก่อให้เกิดความลำบากใจในการตัดสินใจที่จะมอบหมายให้
หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบงาน

๓. ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นตัวบังคับ เนื่องจากต้องให้แล้วเสร็จทันตามระยะเวลาที่
กำหนด บางครั้งมายพร้อมกันหลายเรื่องทำให้ต้องเกิดความล่าช้าของงานไม่ทันบ้างเป็นครั้งคราว ความ
ล่าช้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีบุคลากรไม่พอ ความคล่องตัวของการดำเนินงานอยู่ในวงจำกัด อาจทำให้
ประสิทธิภาพของงานและผลงานออกมาไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์

๔. ความพร้อมขององค์กร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
สมควรให้มีการเพิ่ม หรือขยายกรอบอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เนื่องจากสภาพปัจจุบันสำนัก
ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ มีภารกิจมากมากที่ได้รับมอบหมาย การขาดแคลนบุคลากรที่มี
ความชำนาญด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ดังนั้นสมควรอย่างยิ่งที่ต้องมีการทบทวนในเรื่อง
อัตรากำลัง รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพและจัดสรรทุนการอบรมด้านภาษาต่างประเทศให้กับข้าราชการ
ของกระทรวงอีกด้วย

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. ตัวบุคลากรสำหรับการปฏิบัติภารกิจด้านความร่วมมือต่างประเทศ ควรมีสมรรถนะ เทคนิคและความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับที่ดี สามารถต่อเจรจาต่อรองกับ หน่วยงานระหว่างประเทศได้ และมีความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ มีภาวะการเป็นผู้นำ มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ ดำเนินการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีจิตใจบริการ มีจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถ ทำงานเป็นทีม มีความคิดเหตุร้าย และสามารถมองภาพองค์รวมครอบงานได้ดี และมีความรู้ทาง คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี

๒. ควรมีการสนับสนุนในเรื่องครอบอัตรากำลัง หรือให้มีการเข้าบุคลากรมานปฎิบัติงาน เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณงานของสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น อาทิ เช่น กระบวนการจัดประชุม ต้องเตรียมการตั้งแต่ขั้นวางแผน ซึ่งจะต้องเตรียมความพร้อมในหลายๆ ด้าน เช่น การกำหนดคุณประชุม สถานที่จัดประชุม หนังสือเชิญประชุม เอกสารสำหรับการประชุม งานประสานต่างที่เกี่ยวข้องด้วย

๑๐.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ควรมีการทบทวนแผนนโยบายด้านแรงงานต่างประเทศทุกปี มีกรอบระยะเวลา และ กิจกรรมที่ชัดเจน

๒. ให้การสนับสนุนให้มีการบูรณาการแผนงานหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินการความร่วมมือระหว่างประเทศ

๓. ให้ความสำคัญกับการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยสมาชิกอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ปัจจัยสำคัญที่สำคัญที่สุด คือ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งควรที่จะให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพ แก่แรงงานมากขึ้น และการที่ประชากรวัยแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีคุณภาพเชิงผลิตภาพ มีส่วน สำคัญที่ทำให้ภูมิภาคและประเทศไทยสมาชิกเดินทางเศรษฐกิจ และมีความสามารถในการแข่งขัน ในระดับสากล กระทรวงแรงงานในฐานะที่เป็นองค์กรหลักของไทยที่มีบทบาทในการกำกับ คุ้มครอง สนับสนุนส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย ต้องให้การพัฒนาคุณภาพแรงงานให้มีการยกระดับ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยรวมถึงแรงงานที่อยู่ในตลาดแรงงานทั้งในและนอก ประเทศ ทุกระดับทั้งในและนอกระบบ

ผลงานลำดับที่ ๒ : การบูรณาการภารกิจด้านแรงงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์
การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเสริมสร้างความ
เข้มแข็งฐานเศรษฐกิจของพื้นที่และการพัฒนาความ
ร่วมมือกันต่างประเทศ

ผลงานลำดับที่ ๒

ข้อเสนอแนะความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานของหน่วยงานที่จะประเมินเพื่อแต่งตั้งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง การบูรณาการภารกิจด้านแรงงาน เพื่อพัฒนาอยุทธาศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจของพื้นที่และการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑. จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาสและสตูล มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๐,๒๖๓ ตารางกิโลเมตร มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยเดชชัย (ยกเว้นจังหวัดปัตตานี) มีประชากรประมาณ ๒๕.๗ ล้านคน ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยในเรื่องของศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและประเพณี การประกอบอาชีพส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพทางการเกษตร และมีรายได้ต่ำ ด้วยแนวทางการดำเนินชีวิตแตกต่างจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย จึงทำให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ ได้แก่

- ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวชนบท ประกอบอาชีพทางการเกษตร มีรายได้ต่ำ และปัญหาการว่างงานสูง

- ปัญหาด้านสังคม เนื่องจากมีประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ร้อยละ ๗๐ นับถือศาสนาอิสลาม จึงทำให้กลุ่มบุคคลผู้ไม่หัวดีบางกลุ่มสร้างเงื่อนไข บิดเบือนความจริง และก่อให้เกิดความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน

- ปัญหาด้านการศึกษา เป็นปัญหาสำคัญ เพราะมาตรฐานการศึกษาของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้นับว่าต่ำมาก จึงทำให้การพัฒนาในพื้นที่ไปได้ช้า

๑.๒ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จ ACM ที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ มีมติกำหนดให้พื้นที่ จังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี สตูล และอำเภอจะนะ นาทวี สะบ้าย้อย และเทพา จังหวัดสงขลา เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความมั่นคงและความสงบสุขของประชาชน

๑.๓ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง “การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้” จึ่นมาโดยมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นหน่วยงานภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี จึ่นมาภายใต้การกำกับดูแลของ

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) และกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร (พตท.) เป็นหน่วยงานภายใต้ กอ.รมน . ภาค ๔ โดยมีรองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้อำนวยการ ซึ่งได้มีการแบ่งภารกิจ ระหว่าง ๒ หน่วยงาน เพื่อปฏิบัติงานตามนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ ขายเด่นภาคใต้ ซึ่งได้กำหนด “จังหวัดชายแดนภาคใต้” หมายความว่า จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา เนพะพันที่ อ่าเภอเทพา อ่าเภอสะบ้าย้อย อ่าเภอนาที และอ่าเภอจะนะ โดยกำหนดให้ ศอ.บต. คูแลเรื่องงานด้านการเมืองและการพัฒนา โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษา การสร้างความเป็นธรรม การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและการสร้างความเข้าใจในพื้นที่ ส่วน พตท. คูแลด้านการทหารและการปราบปราม

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทย โดยเฉพาะมีหน่วยงานที่มีโครงการ/แผนงานที่เกี่ยวข้องด้านแรงงานอยู่ในพื้นที่จำนวนมากทั้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน หน่วยงานสังกัดกระทรวงอื่น ๆ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน และ ศอ.บต. โดยภารกิจด้านแรงงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่ ไม่ใช่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้นำการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และการขยายการจ้างงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่ม ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาสังคมและเศรษฐกิจในพื้นที่ขายเด่นภาคใต้

๑.๔ ครอบคลุมศาสตร์การพัฒนาภาค ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗/๑ และมาตรา ๕๗/๒ บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคที่ยึดกระบวนการนี้ ส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำจังหวัด โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

๖.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักให้เชิงต่อเนื่องและยั่งยืน โดยพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป พัฒนาประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิตสินค้าอาหาร พัฒนาการท่องเที่ยว

(๒) ขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ ภาคโดยพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบโครงการ JDS และกรอบโครงการ IMT-GT พัฒนา รองรับการขยายการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ และพัฒนาการคุณภาพชีวิตของคน

(๓) พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะ การพัฒนา โดยการพัฒนาความรู้ คุณธรรม และสุขภาวะ การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคน จน คนด้อยโอกาสให้สามารถพึ่งตนเองได้ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตและเพิ่ม โอกาสด้านอาชีพและรายได้ และการอำนวยความสะดวกเบื้องต้นและสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยงเพื่อ แก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชน โดยสร้าง กระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่การพึ่งตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยการ เพิ่มโอกาสการมีรายได้จากการพัฒนาในท้องถิ่น และส่งเสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อ สร้างสันติสุข โดยเฉพาะการใช้ กระบวนการชุมชนเข้มแข็งแก้ไขปัญหาฯลฯ

(๕) พื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษา สมดุลเชิงนิเวศน์ อาย่างยั่งยืน โดยพื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาความสมดุลเชิง นิเวศน์ สร้างความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นฐานการผลิตอย่างยั่งยืน และควบคุม คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต”

๑.๕ เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่มี ผลกระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขของประชาชน ในพื้นที่การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเป็น เรื่องที่มีความซับซ้อนและซ่อนอยู่กันหลายมิติ จึงจำเป็นต้องวางแผนยุทธศาสตร์และแนวทางดำเนินการใน ลักษณะบูรณาการแบบองค์รวมที่เชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ในการ ประชุมคณะกรรมการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพด.) ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ สำหรับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

(๑) ยึดนโยบายรัฐบาลเป็นสำคัญ โดยน้อมนำแนวคิดของศาสตร์พระราบท่าน “เจ้าใจ เจ้าถึง พัฒนา” ในการแก้ไขปัญหา โดยคำนึงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ในการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการพัฒนา และ แก้ไขปัญหานเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมที่บูรณาการทุกมิติบนพื้นฐานความหลากหลายทางความคิดและวัฒนธรรมให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสमานฉันท์และสันติสุข

(๒) ให้ความสำคัญกับการบรรเทาความเดือดร้อน พื้นที่เศรษฐกิจ และกระจายผลการพัฒนาสังคมของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลาเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการกำหนดมาตรการพิเศษเพื่อรักษาฐานการลงทุนเดิมและจูงใจการลงทุนใหม่ และในลำดับต่อไปจะได้พัฒนาจังหวัดสตูลและพื้นที่อื่นของสงขลา ให้สตูลเป็นพื้นที่กันชนการลูกค้าของเหตุการณ์ความไม่สงบ เป็นตัวอย่างการพัฒนานบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงสู่ฐานเศรษฐกิจหลักและประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนสังคมนั้นจะได้พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับนานาชาติและกระจายผลการพัฒนาสู่พื้นที่อื่นใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) จุดมุ่งหมายของการพัฒนามีทั้งในระดับฐานราก และเพิ่มขึ้น ความสามารถในการแข่งขัน คือ

(๑) ในระดับฐานราก คือ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ได้รับการช่วยเหลือพัฒนาให้สามารถพั่งตนเองได้ และกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงต่อการลูกชักจูงให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับความไม่สงบได้รับการคุ้มครองกันด้วยกระบวนการพัฒนาให้ปลอดภัยภาวะเสี่ยงได้อย่างถาวร

(๒) ในระดับเพิ่มขึ้น ความสามารถในการแข่งขัน คือ กันในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ ความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งและความสมานฉันท์ของสังคม เศรษฐกิจมีฐานที่เข้มแข็งมีความสมดุล เติบโตอย่างมั่นคง เพิ่มโอกาสการพัฒนาอาชีพ รายได้ และการมีงานทำ สร้างความหวังแก่ประชาชนให้มีความมั่นใจที่จะอยู่ในพื้นที่ อันจะนำไปสู่สันติสุขของสังคม

(๔) จังหวัดชายแดนภาคใต้จะเป็นตัวมหานทองในอนาคต คือ สงขลาและสตูล เป็นศูนย์เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าภายในและระหว่างประเทศ สงขลา เป็นศูนย์กลางยางพาราโลก ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวและกีฬาในระดับสากล ปัตตานี เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ศูนย์กลางอิสลามศึกษานานาชาติ ยะลา เป็นศูนย์กลางการเกษตรและตลาดสินค้าเกษตร นราธิวาส เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ด้านตะวันออก

๑.๖ แผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) กระทรวงแรงงานได้จัดทำแผนแม่บทด้านแรงงานเพื่อเป็นกรอบในการบริหารแรงงานในภาพรวม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “แรงงานมีผลิตภาพสูง มีความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” เพื่อให้แรงงานมีความรู้ความสามารถ และทักษะฝีมือในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับมาตรฐานสากล แรงงานมีหลักประกันที่ทำให้มั่นใจว่าจะมีโอกาสในการทำงานเมื่อต้องการ ได้รับค่าตอบแทน และประโยชน์ที่เป็นธรรม รวมทั้งแรงงาน(หัวในและนอกระบบ)ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิ และมีความมั่นคงในการทำงานรวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้พันธกิจที่ได้ตั้งไว้เน้นเพื่อการพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรอบรู้ และเป็นการจัดเตรียมกำลังคนให้มีความพร้อม และพอเพียงต่อความต้องการทางเศรษฐกิจทุกภาคส่วน รวมทั้งการส่งเสริมให้แรงงานมีความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีกลยุทธ์ของกระทรวงแรงงานที่กำหนดไว้คือ “กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างกลไกในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน” ซึ่งทุกหน่วยงานในสังกัด กระทรวงแรงงานมีความรับผิดชอบประเด็นยุทธศาสตร์ด้านแรงงาน โดยได้มีการกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการไว้ในส่วนของยุทธศาสตร์ และยังมีแผนงานและโครงการเพื่อรับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านแรงงานแล้ว ในกรณีจึงทำให้สามารถนำบูรณาการ การกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เน้นการสร้างงานและอาชีพ และการขยายการจ้างงาน รวมทั้ง การพัฒนาฝีมือในการประกอบอาชีพของประชาชนเป็นสำคัญ

๑.๗ นโยบายรัฐบาล

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีและลงนามโดยที่ปรึกษา
เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

๑.๑ การสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แก่ภาคประชาชนและเอกชนในการลงทุนและการบริโภค

๑.๑.๑ จัดให้มีสำนักงานบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นองค์กร จารว เพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ โดยยึดมั่นหลักการสร้างความสมานฉันท์และแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ใช้กระบวนการยุติธรรมกับผู้กระทำการผิดอุบัติ แต่ไม่ใช่การลงโทษ ให้เป็นเขตพัฒนาพิเศษที่มีการสนับสนุนแหล่งเงินทุนก่อการบุญ ตា สิทธิพิเศษด้านภาษี และอุตสาหกรรมชาลาล รวมทั้งสนับสนุนให้เป็นเขตพัฒนาพิเศษที่มีความยึดหยุ่นและหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม

๑.๑.๕ เร่งสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยในสายตาของชาวโลก โดยให้ความสำคัญต่อการอุบความร่วมมืออาเซียนเป็นลำดับแรก และร่วมมือกับรัฐสภาในการพิจารณาอนุมัติเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยในฐานะสมาชิกประชาคมอาเซียนจะต้องลงนามในช่วงของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ และเตรียมความพร้อมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน

๑.๑.๖ เร่งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติและเร่งรัดมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศ และปรับแผนงบประมาณของส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่แล้ว เพื่อใช้ในการจัดการฝึกอบรมและสัมมนาให้กระจายทั่วประเทศ รวมทั้งลดหย่อนค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้มีการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๑. นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๑.๑ พัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศไทยเพื่อนบ้านในทุกมิติและทุกระดับ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีและการเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค โดยส่งเสริมความร่วมมือในทุกสาขากับประเทศไทยเพื่อนบ้านภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่าง ๆ และเร่งแก้ไขปัญหากับประเทศไทยเพื่อนบ้านโดยสันติวิธีบนพื้นฐานของสนธิสัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียนในภาวะที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน และบรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียนตามกำหนดตราราอาเซียน โดยให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ประเทศไทยสมาชิกร่วมกับการพัฒนาระบบทั่วไป และผลักดันให้อาเซียนมีบทบาทนำที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศไทยในเอเชียอื่น ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในภูมิภาคเอเชีย และระหว่างเอเชียกับภูมิภาคอื่น

๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศไทยสหภาพและองค์กรมูลนิธิระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย

๒. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

วิสัยทัศน์

การสร้างสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เกื้อกูลต่อกำลังปะชานให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสามัคคี มีทัศนคติที่ดีต่อกัน มีคุณธรรม ภารกิจความหลากหลายทางความคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม รวมทั้ง สามารถจัดการความขัดแย้งได้ด้วยสันติวิธี และอย่างมีสติ พร้อมส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม อย่าเท่าเทียม รู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง กล้าดำเนินการรัฐสามารถขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อย การอำนวยความเป็นธรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้เป็นที่พึงของประชาชนได้ และเป็นที่ยอมรับขององค์กรระหว่างประเทศ

พันธกิจ

๑. การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยน้อมนำยุทธศาสตร์ พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นเครื่องมือ

๒. การสร้างสังคมและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของประชาชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้ ความแตกต่าง และหลากหลายทางวัฒนธรรมยึดมั่นในหลักการ สมานฉันท์ และจัดการ ความขัดแย้ง ในสังคมโดยสันติวิธี

๓. การปรับความคิดความเชื่อและสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องในเรื่องวัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์

๔. การสร้างความเข้าใจ และเข้าถึงประชาชน รวมทั้ง การลดเงื่อนไขด้านความไม่เป็นธรรมใน สังคมให้เกิดการยอมรับ และไว้วางใจต่อการปฏิบัติงานของภาครัฐ และให้การสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของภาครัฐ

๕. การสร้างรากฐานการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา เพื่อเป็นฐานการพัฒนา ความคู่กับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อย

๖. สร้างความเชื่อมั่นและหวาดใจความร่วมมือกับสาธารณชน และประชาชนระหว่างประเทศ กีดขวางกับสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดตั้ง ศอ.บต.

เมื่อมีการประกาศและบังคับใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการจัดโครงสร้างการบังคับบัญชาให้ กอ.รมน. เป็นหน่วยงานภายใต้ สำนักนายกรัฐมนตรี

และให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรีในฐานะ ผอ.รมน. เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและเอกสารในการบังคับบัญชา

กำหนดให้ ศอ.บต. เป็นองค์กรระดับปฏิบัติในพื้นที่ รับผิดชอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ศอ.บต. จึงกำหนดโครงสร้างของ ศอ.บต. ให้สอดคล้องกับบทบาทอำนวยหน้าที่ที่เป็นหน่วยยุทธศาสตร์มากกว่าเป็นหน่วยปฏิบัติ เป็นหน่วยงานอำนวยการขนาดไม่ใหญ่ มีกรอบผู้ปฏิบัติงานไม่เกิน ๒๐๐ อัตรา ทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น การออกแบบหน่วยงานออกจากจะจัดโครงสร้างตามรูปแบบหน่วยอำนวยการทั่วไป แล้ว ยังจัดให้มีข้อต่อที่สามารถเชื่อมโยง ประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงาน แผนเงิน แผนคน ของกระทรวง กรม ในส่วนกลาง มีช่องทางในการประสานกับหน่วยงานด้านความมั่นคง และ มีระบบที่สามารถกำกับ ติดตามการดำเนินงานของจังหวัด และหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ รวมทั้ง สามารถประสานกับภาคประชาชน องค์กรประชาชนด้วย

บทบาทการพัฒนาของ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

เมื่อพิจารณาจากศักยภาพพื้นฐานและโอกาสการพัฒนาของพื้นที่ จึงกำหนดบทบาทของแต่ละ จังหวัด ดังนี้

ปัตตานี : เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยาลาล และศูนย์กลางอิสลามศึกษานานาชาติ

ยะลา : เป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปการเกษตรและตลาดสินค้าเกษตร

นราธิวาส : เป็นศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจ

ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (ECER) ของมาเลเซีย

สตูล : เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยว และการขนส่งทางทะเลอันดามัน

สงขลา : เป็นศูนย์กลางยางพาราของประเทศไทย ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ / การท่องเที่ยวและกีฬาในระดับสากล และเป็นประตูเชื่อมโยงแนวเศรษฐกิจ สงขลา-ปีนัง-เมดาน

สตูล-สงขลา: เป็นศูนย์เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าภายในและระหว่างประเทศ ด้วยระบบสะพานเศรษฐกิจในระยะยาว

หัวใจ ศอ.บต.
(โดย นายภาณุ อุทัยรัตน์) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

ค : ศาสนสัมพันธ์ สรรค์สร้างสามัคคี
อ : อนุรักษ์ แหล่งเรียนรู้ฯ
บ : บริการประชาชน บูรณาการงานทุกฝ่าย
ต : ตรวจสอบ เพื่อความปลอดภัย

นโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
(คำสั่ง นร ที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ นาฏาคม ๒๕๔๕)

จำนวน ๔ ข้อ

๑. การนำยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าไป เข้าถึง พัฒนา และปรับปรุงเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง ยึดมั่นแนวทางสันติวิธีเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา
๒. ยึดถือความเป็นธรรมกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพื้นฟู อำนาจรัฐ
๓. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาค เป็นพลังในการเข้าถึงประชาชน
๔. สร้างความเข้าใจต่อสถานการณ์ความเป็นจริงต่อสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศไทย

มี ๑๒ แนวทาง

๑. สร้างความเป็นธรรมในสังคม
๒. สร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
๓. จัดເງື່ອນໄຂความแตกแยก
๔. สร้างความเข้าใจด้านข้อมูลข่าวสาร
๕. สร้างความเข้าใจกลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่าง
๖. สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
๗. พัฒนาคนและสังคม
๘. พัฒนาด้านการศึกษาทุกระดับ

๔. เสริมสร้างเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

๕. ใช้งานมวลชนสัมพันธ์

๖. เสริมสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีกับประเทศโอลูมส์ลิม

๗. อบรมเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

แนวทางการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

๑. ขอให้ตั้งใจทุ่มเทในการทำงานเต็มที่ ไปเพื่อแก้ปัญหาอย่างเด็ดขาด

๒. งานพัฒนาให้เห็นว่าเป็นความต้องการของประชาชน โดยแท้จริง ถึงมือประชาชนเต็มเม็ดเต็มหน่วยและประชาชนได้ประโยชน์จริงๆ

๓. การบริหารงบประมาณต้องเน้นประสิทธิภาพ ไปร่วมใส

๔. เป็นงานประชาสัมพันธ์ บริการ สร้างความเข้าใจอันดี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๕. เน้นงานบริการประชาชน และการอำนวยความเป็นธรรม

มิติใหม่ของการพัฒนา

พัฒนา : ตามความต้องการของประชาชน

พัฒนา : ที่ถึงมือประชาชน

พัฒนา : ที่ประชาชนได้รับประโยชน์เต็มที่

สาระสำคัญของแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

- แผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ เป็นแผนการพัฒนาที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ โดยกำหนดให้แผนนี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีแผนงาน/โครงการอยู่ในแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ บรรจุแผนงาน/โครงการ ไว้ในแผนปฏิบัติราชการ และจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ และปีงบประมาณต่อๆ ไป และให้สำนักงบประมาณ พิจารณาสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ สำหรับโครงการตามแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ เป็นกรณีพิเศษ และปีต่อไป

๑. กรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑) แนวคิดและหลักการ ยึด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “วิถีนุสลิม” ที่มี “ประชาชนเป็นตัวตั้ง” พัฒนาเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนให้สามารถ “พึ่งตนเองได้” และการพัฒนาที่มุ่งเน้น “ทางสายกลาง” เพื่อสร้างความสมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน และยึดแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับยึดมั่น “แนวทางสันติวิธี” ในการจัดการความขัดแย้งและสร้างความสามัคคี และยึดถือ “ความเป็นธรรม และกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน” พร้อมทั้งยึดหลัก “บูรณาการการพัฒนาทุกมิติ” ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง ให้เกิดเอกภาพในการดำเนินการเชิงรุก

(๒) เป้าประสงค์ ๔ ประการ คือ ๑) ประชาชนและชุมชนมีฐานะทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี ๒) มีความเชื่อมั่น ศรัทธาและไว้วางใจในรัฐและในกระบวนการยุติธรรม ๓) ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและสังคม มีความสามัคคี ๔) ฐานเศรษฐกิจมีความแข็งแกร่งบนพื้นฐานศักยภาพและอัตลักษณ์วัฒนธรรม ของพื้นที่

(๓) นโยบายการพัฒนา ให้ความสำคัญกับ ๑) การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ๒) การเสริมสร้างความศรัทธาเชื่อมั่น ต่อรัฐในการอำนวยความเป็นธรรมตามหลักนิติธรรมและรักษาความมั่นคงปลอดภัยตามหลักสิทธิมนุษยชน ๓) การพัฒนาคุณภาพคนและยกระดับมาตรฐานบริการสังคม และ ๔) การพัฒนาเศรษฐกิจและผลกระทบ และการพัฒนาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ

๒ แผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ ได้วางหลักการ กลไกบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดแผนงาน และเป้าหมายของแผนไว้ดังนี้

(๑) หลักการ : ยึดกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ความสำคัญลำดับแรกกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและแก้ไขปัญหาใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา และให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการพัฒนาจากพื้นที่ที่มีระดับการพัฒนาสูงกว่า (สงขลา) ให้กระจายผลลัพธ์พื้นที่ที่มีระดับการพัฒนาต่ำกว่า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กลไกการบริหารจัดการ : กำหนดโครงสร้างกลไกการบริหารจัดการ เป็น ๒ ระดับ คือ คณะกรรมการรัฐมนตรีพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (รชต.) เป็นกลไกกำหนดนโยบาย กำหนดอำนวยการ บูรณาการแผนและงบประมาณ และจัดระบบบริหาร

จัดการการดำเนินการในทุกมิติอย่างเป็นเอกภาพ ให้บรรลุผลสำเร็จ ตามนโยบายรัฐบาลและแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ และจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ และจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อชต.) เป็นกลไกประสานการปฏิบัติภารกิจให้คณะกรรมการ ราชต. ทำหน้าที่ประสาน เร่งรัด และติดตามผลการดำเนินการพัฒนาของหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ และจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) เป้าหมาย

๑) ด้านเศรษฐกิจ

(๑.๑) รายได้

- ยกระดับรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยจาก ๖๔,๐๐๐ บาท/ปี เป็นไม่ต่ำกว่า ๑๗๐,๐๐๐ บาท/ปี
- เพิ่มนูลค่าการผลิตภาคการเกษตรประมาณปีละ ๑๐,๖๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘ ของมูลค่า พลิตภัณฑ์การเกษตร ในปี ๒๕๕๕ โดย
  - เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๒๐๔,๗๕๕ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ ราย
  - เพิ่มพื้นที่นาจากนารัง ๘๕,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่ต่ำกว่า ๑๒,๕๐๐ ราย
- เพิ่มปริมาณแพะเนื้อปีอน โรงฆ่าสัตว์และ โรงงานผลิตอาหารฮาลาล ๓๐๐,๐๐๐ ตัว ในปี ๒๕๕๕

(๑.๒) การมีงานทำ

- เพิ่มการมีงานทำในพื้นที่อีกไม่ต่ำกว่า ๑๗๐,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๕๕
- เพิ่มหักยะ斐เมืองงานไม่ต่ำกว่า ๑๗๐,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๕๕

๒) ด้านสังคม

(๒.๑) การพัฒนาคุณภาพคน

- ประชาชนทุกกลุ่มวัย ได้รับการพัฒนาในทุกมิติของตัวคน

(๒.๒) การยกระดับคุณภาพชีวิต

- ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน ในปี ๒๕๕๕
- ระบบประปาหมู่บ้าน ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น ๖๗๕ แห่ง และครัวเรือนทั้งหมดมีน้ำสะอาดคุณภาพเพียง ๙๘% ในปี ๒๕๕๕
- แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้รับการอนุรักษ์พื้นที่ในพื้นที่ เป้าหมาย ๖๘ แห่ง
- ถนนในระดับหมู่บ้านและตำบล ได้รับการปรับปรุง มาตรฐานเป็นถนนปูอุดฝุ่นรวม ๖๐ สายทาง ภายใน ปี ๒๕๕๕

(๒.๓) การรักษาความนิ่นคงปลอดภัย

- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและ ปลอดภัยสภาพแวดล้อม

(๔) แผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต. ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙
 คณะกรรมการพิเศษดีเม่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ เห็นชอบแผนการพัฒนา
 พื้นที่พิเศษ ๕ จชต. ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙ กรอบวงเงิน ๖๓,๓๑๕.๓๕ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ
 ๒๕๕๗ ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว ๑๕,๒๗๗.๗๑ ล้านบาท ประกอบด้วย ๖ แผนงาน ดังนี้

แผน	ชื่อแผน	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑.	แผนการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับหมู่บ้าน	๖๑	๖,๗๕๓.๓๓
๒.	แผนการอำนวยความเป็นธรรมและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน	๒๐๒	๒,๑๓๘.๐๓
๓.	แผนการพัฒนาคุณภาพคน พมุขัณชธรรมและมาตรฐานบริการสังคม	๔๗	๒,๕๓๖.๗๗
๔.	แผนการพัฒนาฟื้นฟูเศรษฐกิจและการลงทุน	๓๑	๑,๖๔๔.๗๒
๕.	แผนการพัฒนาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศ เพื่อนบ้าน	๖๒	๒๘๒.๕๐
๖.	แผนการปรับปรุงกฎระเบียบและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	๓	๔๘๓.๐๐
	รวม	๔๔๖	๑๕,๒๗๗.๗๑

หมายเหตุ: ไม่รวมโครงการที่ของบประมาณตามร่าง พ.ร.บ. เงินกู้ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

๓. กระทรวงแรงงานและการกิจด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๑ ความเป็นมา

๑.๑ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ รัฐบาลซึ่งมีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา โดยส่วนหนึ่งของนโยบายได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) เป็นนโยบายเร่งด่วนที่เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๒ โดยจัดให้มีกลไกองค์กร กำกับดูแล การแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยยึดมั่นหลักการสร้างความสามัคคีและแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ใช้กระบวนการยุติธรรมกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม และกำหนดจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตพัฒนาพิเศษที่มีการสนับสนุนแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ สิทธิพิเศษด้านภาษีและอุตสาหกรรม札ล รวมทั้งสนับสนุนให้เป็นเขตพัฒนาพิเศษที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม

๑.๒ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (รชต.) ขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการและการจัดตั้งงบประมาณรวมทั้งกำกับดูแล เร่งรัด ติดตาม แก้ไขกฎระเบียบ และลดขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต. เกิดประสิทธิผลเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล

๑.๓ แผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต. ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ นี้ จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการรัฐมนตรีพื้นที่พิเศษ ๕ จชต. โดยยึดนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหางังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหลัก ประกอบกับนโยบาย แผนยุทธศาสตร์และแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวโน้มสถานการณ์ ศักยภาพ ภูมิสังคมที่เป็นอัตลักษณ์ของ จชต. โอกาสและข้อจำกัดการพัฒนาทั้งจากภายในออกและภายในประเทศมาใช้ในการกำหนดกรอบนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรการ และบูรณาการแผนงาน โครงการที่สำคัญให้ตอบสนองต่อการพัฒนาและการแก้ปัญหาความไม่สงบ เสริมสร้างความเป็นธรรมทางสังคมและพื้นฟูเศรษฐกิจให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ทั่วถึงอันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และสันติสุข

๓.๒ บทบาทและการกิจของกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีโครงการอยู่ในแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต. โดยมีหน่วยงานในระดับกรมในสังกัดกระทรวง ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กรรมการขัดหา้งน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งได้เสนอโครงการและรับผิดชอบการดำเนินตามแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของกระทรวงแรงงาน ดังนี้

(๑) โครงการของกระทรวงแรงงานในแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ

แผน ๑: แผนการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับหมู่บ้าน

ที่	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน	กิจกรรมสำคัญ	ผลลัพธ์	หมายเหตุ
๑	ขยายการแนะนำ แนวอาชีพให้แก่ เยาวชนในพื้นที่ ยากจน (จชต.)	(งบ พรก.) ๓.๖๕๑๐	กกจ.	จัดสัมมนา ^๑ เชิงปฏิบัติการ ให้แก่ ผู้เป็น ^๒ เครือข่ายใน ๓ จังหวัด ๔ อำเภอของ จังหวัดสงขลา ^๓ รวม ๑,๐๐๐ คน รวมทั้งการ จัดให้มี การศึกษาดูงาน	มีเครือข่ายในการ แนะนำการศึกษา และอาชีพจาก สถาบันการศึกษา ^๔ สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และ ^๕ เยาวชน รวม ๑,๐๐๐ ^๖ คน	
๒	การพัฒนาทักษะ ^๗ ฝีมือแรงงานเพื่อ ^๘ เพิ่มโอกาสในการ ^๙ ประกอบอาชีพ ^{๑๐}	(งบ พรบ.) ๖.๐๕๐๒ (งบ พรก.) ๑๒.๒๐๐๐	กพร.	จัดฝึกทักษะ ^{๑๑} อาชีพเสริม ^{๑๒} ให้แก่แรงงาน ^{๑๓} ในพื้นที่ ๕ ^{๑๔} จชต.	ผู้เข้าร่วมโครงการมี ทักษะฝีมือและเพิ่ม ^{๑๕} โอกาสในการ ^{๑๖} ประกอบอาชีพ รวม ^{๑๗} ๕,๗๖๑ คน	

แผน ๓: แผนพัฒนาคุณภาพคน พหุวัฒนธรรม และมาตรฐานบริการสังคม

ที่	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน	กิจกรรมสำคัญ	ผลลัพธ์	หมายเหตุ
๑	จ้างบัณฑิต อาสาสมัคร	(งบ พรบ.) ๑๑.๑๖๑๕ (งบ พรก.) ๖.๔๙๕๕	สป.รง.	จ้างบัณฑิต อาสาสมัคร ใน พื้นที่จังหวัด ปีตานี ส่วนที่ ขาดอยู่จำนวน ๖ คน (จากจำนวน บัณฑิตฯ ในพื้นที่ ๗ จังหวัด ๔ อำเภอของจังหวัด สงขลา รวม ๒๕๔ คน)	บัณฑิต อาสาสมัคร จังหวัดปีตานี จำนวน ๖ คน ได้ ปฏิบัติงานใน โครงการฯ เร่นเดือน	
๒	ขยายตลาดแรงงาน ในภูมิภาคตะวันออก กลาง แอฟริกา และ ประเทศมาเลเซีย เพื่อสร้างเสริมการมี งานทำของแรงงาน ไทยจาก จชต.	(งบ พรก.) ๑๖.๕๒๑๑	กกจ.	การจัดส่งแรงงาน ในพื้นที่ ๗ จังหวัดชายแดน ภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัด สงขลาที่ ประสงค์จะไป ทำงานใน ต่างประเทศรวม ๒๐๐ คน	แรงงานในพื้นที่ เป้าหมายที่เข้า ร่วมโครงการฯ ได้มีงานทำใน ต่างประเทศ ความประสงค์	มีการขอ แก้ไข รายละเอียด โครงการทั้ง ในส่วน จำนวน เป้าหมาย เป็น ๑๐๐ คน และ ประเทศที่ จัดส่ง

๗	พัฒนาส่งเสริมการ ประกอบอาชีพ	(งบ พรก.) ๑.๖๔๑๒	กพร.	จัดฝึกอาชีพอิสระ ให้แก่แรงงานใน พื้นที่ ๕ จชต. จำนวน ๑๓๕ คน	แรงงานในพื้นที่ & จชต.ที่เข้าร่วม โครงการนี้ ทักษะ มีความ พร้อมในการ ประกอบอาชีพ อิสระ จำนวน ๑๓๕ คน	
---	---------------------------------	---------------------	------	--	--	--

๒) ผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต.
ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ปี ๒๕๕๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓)

-
- (๑) โครงการจ้างบัณฑิตอาสาสมัคร (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน) ได้ดำเนินการจ้างแล้ว ๒๕๔ คน (๓ จังหวัด และ ๔ อำเภอของสังขลpa)
- (๒) โครงการขยายการแนะนำอาชีพให้แก่เยาวชนในพื้นที่ยากจน เป้าหมาย ๑,๐๐๐ คน ดำเนินการแล้ว ๕๕๑ คน
- (๓) โครงการขยายตลาดแรงงานในภูมิภาคตะวันออกกลาง แอฟริกา และประเมินค่าเดเชีย มีผู้มาลงลงทะเบียน ๑๙๘ คน ได้สัมภาษณ์และเดินทางไปทำงานในประเทศคามาเดเชียแล้ว ๕ คน
- (๔) โครงการพัฒนาทักษะฝีมือ และ ๕) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มเป้าหมาย ๖,๖๐๔ คน ได้รับงบประมาณดำเนินการแล้ว ๑,๗๘๐ คน ได้ของบประมาณปี ๒๕๕๓ เพื่อดำเนินการเพิ่มเติม ๕,๑๓๕ คน วงเงิน ๑๔๑.๔๖ ล้านบาท ขอทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางเพื่อจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ประกอบอาชีพ รายละ ๑๕,๐๐๐ บาท ซึ่งกรมบัญชีกลางได้อนุมัติให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ฯ ตามที่ขอทำความตกลงได้ รวมทั้งได้จัดทำ Road Map การปฏิบัติงานและประชุมร่วมกับหน่วยงานของสังกัดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกดีือน เพื่อติดตามการดำเนินงาน และจัดทำโน้ตการยกระดับรายได้ภายหลังการฝึก

บัญชีติดตามน้ำท่วมเคลื่อนงานด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่	จังหวัด	การปฏิบัติงาน (คน)		รวม (คน)
		พื้นที่ตำบล	สำนักงานแรงงาน	
๑.	ปัตตานี	๑๐๕	๑	๑๐๖
๒.	ยะลา	๕๘	๑	๕๙
๓.	นราธิวาส	๗๗	๑	๗๘
๔.	สงขลา (อ.จะนะ/เทพา/ นาทวี/สะบ้าย้อย)	๔๐	๑	๔๑
รวม				๒๕๔

๓) บทบาทและการกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานใน ๓ กลุ่มการกิจ มีดังนี้

๑. ช่วยเหลือ/สนับสนุนการนำบริการด้านแรงงานไปสู่ประชาชนในตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชนที่รับผิดชอบภายใต้การกิจของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

๑.๑ การกิจบริการของหน่วยงานกระทรวงแรงงาน อาทิ การจัดหางาน การคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคม การพัฒนาฝีมือแรงงาน/พัฒนาอาชีพ แรงงานต่างด้าว การรับงานไปทำที่บ้าน แรงงานนอกระบบ การป้องกันการหลอกลวงคนหางาน การไปทำงานต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์ฯลฯ

๑.๒ การกิจและบริการที่อำเภอ ตำบล หรือ คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือหน่วยงานในอำเภอ ขอความร่วมมือ/มอบหมาย

๑.๓ ช่วยเหลือ/สนับสนุนการดำเนินการโครงการของ ศอ.บต. อาทิ โครงการ พนມ. พนพ. การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต.

๑.๔ ช่วยเหลือ/สนับสนุนการกิจและบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ อปท.

๒. ช่วยเหลือ/สนับสนุน/ผลักดันให้มีการนำปัญหาหรือความต้องการด้านแรงงาน/ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านไปสู่การจัดทำกิจกรรม/โครงการที่บรรจุไว้ในแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ อาทิ

- แผนงานของ อบต. หรือ เทศบาล
- แผนงานของสำนักงานแรงงานจังหวัด
- แผนงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓. รณรงค์ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งอาสาสมัครแรงงานประจำตำบลและหมู่บ้าน รวมทั้งทำหน้าที่ส่งเสริมให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และเป็นพี่เลี้ยงในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครแรงงานเหล่านั้น

๔. รณรงค์ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์แรงงานประจำอำเภอ เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้านแรงงานในระดับอำเภอ

๕. สำรวจข้อมูลด้านแรงงานในตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ความยากจน หรือปัญหาอื่นๆ ของประชาชน

๖. ประสานงานและมีส่วนร่วม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในพื้นที่

๗. มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ หรือกิจกรรมด้านสังคมอื่นๆ ในระดับตำบล / หมู่บ้าน / ชุมชนที่รับผิดชอบ

(๔) การดำเนินงานตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (รชต.)

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

- นติ รชต. เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ นายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายให้สำนักงานประกันสังคมดำเนินมาตรการประกันสังคม โดยการสนับสนุนเงินลงทุนจากกองทุนประกันสังคมที่ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ธ.อิสลามฯ ธ.กรุงไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า และธ.ออมสิน เพื่อเป็นสินเชื่อผ่อนปรนให้ผู้ประกอบการที่เขียนทะเบียนประกันสังคมและผู้ประกันตนใน ๕ จชต. คือ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี สตูล และ ๔ อำเภอ จ.สงขลา วงเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ให้กู้เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ และประกอบอาชีพอิสระ อาชีพทางการเกษตร อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สถานประกอบการร้อยละ ๕ ต่อปี ส่วนผู้ประกันตน ร้อยละ ๖ ต่อปี สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยระยะเวลาการยื้นหักให้กระทำการทุกวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ หรือเมื่ออนุมัติสินเชื่อเต็มวงเงินโครงการ

- โครงการสินเชื่อสวัสดิการบ้าน สปส. เพื่อผู้ประกันตน วงเงินโครงการ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อให้ผู้ประกันตนกู้เงินซื้อบ้านและที่ดิน ทาวน์เฮาส์ อพาร์ตเม้นท์ คอนโดมิเนียม ปลูกสร้าง ต่อเติม ขยาย ซ่อมแซม และการกู้เพื่อการไถ่ถอน จำนวนห้องหรือไฟแนนซ์ ซึ่งผู้มีสิทธิขอเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ สามารถยื่นกู้เงินกับ ธ.อิสลาม ธ.กรุงไทย ธ.อยุธยา ธ.กรุงเทพ ธ.กสิกรไทย ธ.กรุงศรีอยุธยา ธ.ยู.โอดี.บี. ธ.ไทยพาณิชย์ และธ.อาคารสงเคราะห์ ทั้งนี้ผู้ประกันตนที่จะเข้าร่วมโครงการฯ นี้ (๑) ต้องมีรายได้ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือนขึ้นไป (๒) เป็นผู้ประกันตนตลอดระยะเวลาที่ใช้สิทธิตามโครงการ ภายในระยะเวลา ๕ ปี สำหรับการกู้เพื่อที่อยู่อาศัย จะได้ ๕๐% ของราคาซื้อขาย และไม่เกิน ๕๐% ของราค่าประเมิน ส่วนกรณีที่กู้เพื่อปลูกสร้างบ้าน ต่อเติมปรับปรุงที่อยู่อาศัย จะได้สูงสุด ๑๐๐% เต็มของราคาสิ่งปลูกสร้าง และไม่เกิน ๕๐% ของราค่าประเมิน ผ่อนชำระสูงสุด ๓๐ ปี อัตราดอกเบี้ยพื้นฐาน ๒.๕% คงที่ ๕ ปี ผู้ประกันตนสามารถขอสินเชื่อโครงการพร้อมยื่นเอกสารกู้เงินและหนังสือรับรองสถานะความเป็นผู้ประกันตน ได้จนถึง ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ หรือจนกว่าจะมีผู้ใช้สิทธิเติบวงเงินโครงการ

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๓

๑. แผนไทยเข้มแข็ง ๕ ดาว

กระทรวงการคลังได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการจัดทำแผนไทยเข้มแข็ง ๕ ดาว ประกอบด้วย มาตรการ ๕ กลุ่ม ได้แก่ ประมง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์และอาหารชาลาด โดยได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีข้อสรุปที่จะจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนด้านการเงิน การคลัง แรงงาน โครงสร้างพื้นฐาน และการลงทุน ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมใน ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านเกษตร ประกอบด้วย ประมง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา (๒) ด้านท่องเที่ยว และ (๓) ด้านผลิตภัณฑ์และอาหารชาลาด

มติคณะกรรมการ รชต.

- มอบหมายให้กระทรวงการคลังร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผลักดันมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนไทยเข้มแข็ง ๕ ดาว ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยเร็ว และนำเสนอคณะกรรมการ รชต. ในการประชุมครั้งต่อไป

- ในการนี้ ศอ.บต. ได้มีคำสั่ง ศอ.บต.ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การให้ความช่วยเหลือและบริการผู้ประสบภัยและประชาชน ๓ จชต. โดยแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะทำงาน ศูนย์พัฒกิจให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและประชาชน พร้อมจัดที่ดิน ศูนย์ฯ ไว้ให้บริการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ณ สำนักประสานนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ชั้น ๒ อาคารอเนกประสงค์ ศอ.บต.

๒. โครงการทำดีมีอาชีพ

กอ.รมน. เสนอขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการแผนงบประมาณ โครงการทำดีมีอาชีพ ที่ได้รับงบประมาณดำเนินการในปี ๒๕๕๗ วงเงินรวม ๘๕๕.๔๔ ล้านบาท ซึ่งกอ.รมน. เสนอขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการและงบประมาณ โครงการทำดีมีอาชีพที่ได้รับงบประมาณดำเนินการ ในปี ๒๕๕๗ วงเงินรวม ๘๕๕.๔๔ ล้านบาท ซึ่ง กอ.รมน. ได้ดำเนินโครงการ และเบิกจ่ายงบประมาณ ไปแล้ว จำนวน ๔๐๓.๒๖ ล้านบาท และยังมีวงเงินคงเหลืออยู่จำนวน ๔๕๖.๑๙ ล้านบาท กอ.รมน. จึงขอเปลี่ยนแปลงเพื่อดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย ๑) จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศูนย์ฝึกอบรมในศูนย์พัฒนาฝึกอบรมจังหวัด กรมพัฒนาฝึกอบรม แรงงาน ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงิน ๑๐๐ ล้านบาท (๒) จัดตั้งชุมชนทำดีมีอาชีพในระดับ ตำบลและจัดหาเครื่องมือประกอบอาชีพให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปที่ผ่านการฝึกอบรม และขาด โอกาสในการประกอบอาชีพ (๓) สนับสนุนการดำเนินการของสถาบันติดสุขตำบล ให้เป็นเกณฑ์ในการดำเนินการของชุมชนทำดีมีอาชีพ และสนับสนุนเพิ่มเติม โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง รวมกิจกรรมที่ ๒ และ ๓ เป็นเงิน ๔๐๐ ล้านบาท รวมวงเงินทั้งสิ้น ๕๐๐ ล้านบาท

๓. นิติคณะกรรมการ รชต.

- หันชอบการเปลี่ยนแปลงรายละเอียด โครงการและงบประมาณ โครงการทำดีมีอาชีพ ตามที่ กอ.รมน. เสนอ โดยให้ กอ.รมน. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณในรายละเอียดต่อไป

๔. ปัญหาการดำเนินงานของภารกิจด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดภาคใต้

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ ได้ยึด หลักนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดภาคใต้เป็นหลัก ประกอบกับ นโยบาย แผนยุทธศาสตร์และแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวโน้มสถานการณ์ ศักยภาพ ภูมิสังคมที่ เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โอกาสและข้อจำกัดการพัฒนาทั้งจากภายในออกและ

ภายใต้ในประเทศไทยใช้ในการกำหนดกรอบนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรการ และบูรณาการแผนงาน โครงการที่สำคัญ ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความไม่สงบ เสริมสร้างความเป็นธรรมทางสังคม และพื้นฟูเศรษฐกิจให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ทั่วถึงอันน่าจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และสันติสุข

การดำเนินการกิจด้านแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กระทรวงแรงงานมีหน่วยงานระดับส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด อ即ิ สำนักงานแรงงาน สำนักงานประกันสังคม สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานจัดหางาน และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ปฏิบัติและดำเนินการกิจตามนโยบายของกระทรวงแรงงาน และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังมีผู้แทนกระทรวงแรงงานปฏิบัติงานในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ประกอบด้วย ตำแหน่งในระดับรองผู้อำนวยการ ศอ.บต. (๑ ตำแหน่ง) ผู้ช่วย ผอ.ศอ.บต.(๑ ตำแหน่ง) นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ (๑ ตำแหน่ง) และนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (๑ ตำแหน่ง) ดำเนินการประสานงานและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการและการกิจด้านแรงงานภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรายงานและการเสนอแนะนโยบายในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในส่วนการกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงานเพื่อนำเสนอต่อกระทรวงแรงงาน

เห็นได้ว่าการกิจและบทบาทในการทำงานในส่วนของหน่วยงานกระทรวงแรงงานที่มีอยู่ในพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มขยายและการดำเนินการกิจเพื่อพัฒนาพื้นที่พิเศษอยู่แล้ว แต่จะทำอย่างไรที่จะทำให้การดำเนินการไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางข้อมูลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้มีการลดการซ้ำซ้อนและมีความรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล พื้นฐานด้านแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการนำเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหารในภาพรวม ซึ่งผู้นำเสนอผลงานเพื่อการประเมินครั้งนี้ เห็นควรขอนำเสนอประดิษฐ์บัญชาที่ความมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน คือ

๑. การเก็บและจัดทำข้อมูลเพื่อการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่พิเศษ เพื่อนำมาจัดทำโครงการสนับสนุนภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ และติดตามความคืบหน้าในส่วนการกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน ตาม แผน ๑: แผนการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับหมู่บ้าน และ แผน ๓: แผนพัฒนาคุณภาพคน พหุวัฒนธรรม และมาตรฐานบริการสังคม

๒. การพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในการกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน และดำเนินการตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ แผน ๕ : แผนการพัฒนาความเรื่องทางเศรษฐกิจกับประเทศ เพื่อนบ้าน อาทิ การแก้ไขปัญหาแรงงานชายแดนที่มีอาณาเขตพื้นดินติดต่อกัน การซ้ายเหลือแรงงานไทยที่ส่งกลับประเทศ และการส่งแรงงานไทยไปทำงานที่ประเทศเพื่อนบ้าน ในการณ์เป็นพื้นที่พิเศษภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

๔. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

๒.๑ บทวิเคราะห์

๑) ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ก่อให้เกิดปัญหาการขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การสูญเสียบุคคลในครอบครัว และการบั่นทอนสภาพจิตใจของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แนวทางในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ และการส่งเสริมความมั่นคงควบคู่กันไป การสร้างโอกาสการมีงานทำจึงถือว่าเป็นการกิจที่สามารถเอาชนะความไม่สงบและพัฒนาเศรษฐกิจได้ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เผยรัฐบาลจะใช้ ๔ ยุทธศาสตร์หลัก คือ เศรษฐกิจ สาธารณูปโภค กระบวนการยุติธรรม และการพัฒนาคน แก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ ใช้งบประมาณ ๗.๖ หมื่นล้านบาท โดยทำการต่าง ๆ จนถึงปี ๒๕๕๕ ทบทวนการบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคง จากการติดตามปัญหา พบว่าสิ่งที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ นอกเหนือต้องทำในพื้นที่แล้ว นอกพื้นที่ก็เป็นปัญหาที่ทำให้เกิดช่องว่าง ซึ่งทำให้ไม่เกิดแรงสนับสนุนในการแก้ไข ดังนั้น นอกจากพื้นที่ ที่ทุกฝ่ายจะต้องลงมาแก้ไขปัญหาแล้ว จะต้องทำความเข้าใจกับนอกพื้นที่คือประเทศไทย เพื่อนบ้าน โลกมุสลิม รวมถึงนานาประเทศ ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน และการใช้ความรุนแรง ทั้งนี้การทำให้ปัญหานำบางลงคงไม่ใช่การทำพัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย หรือเร่งรัด พัฒนาพื้นที่ แต่ต้องสร้างความร่วมมือ สร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเห็นชัดเจนว่าปัญหา หลายอย่าง ได้รับความสนใจจากหลายรัฐบาลในอดีต แต่ยังไม่ลงตัว เช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.บต.) ที่เป็นจุดสำคัญในการลดความรุนแรง หลังถูกยกเลิกไป และตั้งขึ้นใหม่ก็ทำให้ ประติทิภาพในการทำงานลดลง ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ใช่เกิดเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น แต่ปัญหารือกระบวนการยุติธรรม งบประมาณก็มีผลที่ก่อให้เกิดความไม่สงบได้

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ ได้น้อมนำแนวคิดของ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าประสงค์ของการพัฒนาประเทศ โดยให้
ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ความสมดุลระหว่างภาค ระหว่างพื้นที่เมืองและชนบท ให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับกับการ
เปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากความผันผวนของกระแสโลกาภิวัตน์ และแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๑๐ ยังให้
ความสำคัญกับการพัฒนาแบบบูรณาการ ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง และกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
ของประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดแนวโน้มนโยบายพื้นฐาน
แห่งรัฐ ให้มีการจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดินเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และจัดระบบบริหาร
ราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความ
รับผิดชอบที่ชัดเจน และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด จากนโยบาย
พื้นฐานแห่งรัฐดังกล่าว รัฐได้ออก พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่ง
กำหนดให้จังหวัด กลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง และขึ้นของงบประมาณได้โดยตรง ซึ่งการ
ขับเคลื่อนแผนระดับต่างๆ ทั้งแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนกระทรวง และ
แผนของราชการส่วนท้องถิ่น จะบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพได้ โดยใช้หลักบูรณาการที่ยึดพื้นที่
การกิจ และการมีส่วนร่วม (Area Function Participation) ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์ การพัฒนาภาค เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ
ฉบับที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนกับงบบัญชีของรัฐธรรมนูญฯ
พ.ศ. ๒๕๕๐ และสนับสนุนแนวทางตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๕๐

(๓) เนื่องจากหน่วยงานที่มีการกิจด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ใช่
หน่วยงานที่สังกัดเดียวกัน รวมถึงการดำเนินการตามกรอบการกิจของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวง
แรงงาน จึงทำให้การปฏิบัติงานมีลักษณะต่างคนต่างทำ ซึ่งทำให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ดังนั้น ศอ.บต. ในฐานะหน่วยงานที่มีการกิจในการบูรณาการและเสนอแนะการจัดทำแผนงาน/ห้องน้ำ/
โครงการของหน่วยงานในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการกิจด้าน^๔
แรงงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้
ดังเช่นปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่ได้เสนอใน ข้อ ๔ ปัญหาการดำเนินงานของการกิจด้านแรงงานในพื้นที่
จังหวัดภาคใต้ ปัญหาข้อที่ ๑ แล้ว

(๔) การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในทุกมิติและทุกระดับ เพื่อ^๕
ส่งเสริมความเข้าใจอันดี เพื่อเกิดเสถียรภาพความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค และ

การส่งเสริมความร่วมมือภายในให้กรอบความร่วมมืออนุภาคต่างๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน ในฐานะที่อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีบทบาทสร้างสรรค์ในการเป็นผู้นำในเวทีระหว่างประเทศต่อไป ดังนั้นหากมีการขยายบูรณาการเดินด้านความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านของจังหวัดชายแดนภาคใต้มาใช้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะการกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน ดังเช่นปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่ได้เสนอในข้อ ๔ ปัญหาการดำเนินงานของการกิจด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ปัญหาข้อที่๒ แล้ว

๒.๒-แนวความคิด/แนวทางแก้ไขปัญหา

ในส่วนนี้เป็นแนวคิดและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้ยกนำเสนอดามาข้อ ๔ และด้วยทำแน่นในการไปปฏิบัติงานของผู้นำเสนอกั้งนี้ คือ ทำแน่น นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ สังกัดกลุ่มงานยุทธศาสตร์พัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักนโยบายและแผน ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงขอเสนอแนวความคิดและแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

๒.๒.๑ การเก็บและจัดทำข้อมูลเพื่อการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่พิเศษ เพื่อนำมาจัดทำโครงการสนับสนุนภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ และติดตามความคืบหน้าในส่วนการกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน ตาม แผน ๑: แผนการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับหมู่บ้าน และแผน ๓: แผนพัฒนาคุณภาพคน พฤติกรรมและมาตรฐานบริการสังคม

(๑) แนวคิดการบูรณาการภารกิจ หมายถึง การทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานในลักษณะของการร่วมมือกันทำงาน การระดมทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมกัน การทำงานที่ต้องการลดปัญหาการซ้ำซ้อน โดยมีชุดหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และบริการอย่างทั่วถึง รวมทั้งเป็นการลดปัญหาการซัดแยกระหว่างหน่วยงาน

(๒) แนวทางการแก้ไขปัญหา จากปัญหาข้างต้นพบว่า การเก็บข้อมูลและการจัดทำข้อมูลของหน่วยงานมีการเก็บแบบต่างคนต่างทำ ไม่มีการบูรณาการในภาพรวม เพื่อทำเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้และมองเห็นภาพรวมของการทำงานของหน่วยงานในกระทรวงแรงงานของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เห็นควรมีการดำเนินการ ดังนี้

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมแผนที่เกี่ยวข้องกับการกิจด้านแรงงานภายใต้ แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๒) ประสานหน่วยงานภายใน ศอ.บต. เกี่ยวกับโครงการ พนน./พนพ. และหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการจัดทำเป็นข้อมูลสถิติแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๓) ประสานข้อมูลกับบันทึกอาสาพัฒนามาตรฐาน ของ ศอ.บต และบันทึกอาสาแรงงาน และหน่วยราชการสังกัดกระทรวงแรงงานในส่วนของข้อมูลครัวเรือน และความต้องการด้านแรงงาน การฝึกอาชีพและอบรมตามผลเวทีประชาคม เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลในการรวม

(๔) จัดทำและรวบรวมข้อมูลสถานภาพแรงงานและกำลังแรงงานใน ๕ จชต. / ข้อมูลสถานประกอบการและลูกจ้างจำแนกตามขนาดสถานประกอบการใน ๕ จชต. / ข้อมูลแรงงานไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำแนกตามวิธีการเดินทางของแรงงานใน ๕ จชต. และข้อมูลแรงงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดทำข้อมูลและศึกษา วิเคราะห์การไปทำงานต่างประเทศให้เป็นระบบต่อไป

(๕) วิเคราะห์แนวทิศทางด้านแรงงาน และแนวโน้มรายเพื่อนำเสนอกระทรวงแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๖) ติดตาม และเร่งรัดการทำงานโครงการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ

(๗) เข้าร่วมประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อบูรณาการงานด้านแรงงาน และให้รับฟังปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และนำมาปรับใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ การพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในการกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน และดำเนินการตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ แผน๕ : แผนการพัฒนาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศ เพื่อนบ้าน อาทิ การแก้ไขปัญหาระแรงงานตามขอบชายแดนที่มีอาณาเขตพื้นดินติดต่อกัน การซ่อมแซมถนนทางไทยที่สั่งกลับประเทศไทย และการส่งแรงงานไทยไปทำงานที่ประเทศเพื่อนบ้าน ในการเป็นพื้นที่พิเศษภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑) แนวคิดการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ จากการที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กำหนดให้ ๕ ยุทธศาสตร์หลัก คือ เศรษฐกิจ สาธารณูปโภค กระบวนการยุติธรรม และการพัฒนาคน แก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีการบทบาทการบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคง แล้วพบว่าสิ่งที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ นอกจากต้องทำในพื้นที่แล้ว นอกพื้นที่ก็เป็นปัญหาที่ทำให้เกิดช่องว่าง ซึ่งทำให้ไม่เกิดแรงสนับสนุนในการแก้ไข ดังนั้นนอกจากพื้นที่ที่ทุกฝ่ายจะต้องลงไว้แก้ไขปัญหาแล้ว จะต้องทำความเข้าใจกับนอกพื้นที่คือ ประเทศไทยเพื่อนบ้าน โลกมุสลิม รวมถึงนานาประเทศอีกด้วย ซึ่งทิศทางการพัฒนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา และนราธิวาส ได้เน้น การพัฒนา

คุณภาพคนเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและยกระดับคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย ซึ่งมีกรอบความร่วมมือที่มีผลกระบวนการต่ออยุธยาสตร์การพัฒนาร่วมสำหรับพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย อาทิ กรอบความร่วมมือพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-ไทย-มาเลเซีย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) และการพัฒนาร่วมสำหรับพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย (Thailand-Malaysia Committee on Joint Development Strategy for border areas: JDS) ซึ่งมีชุดมุ่งหมายหลัก คือการพัฒนา ความคินดีอยู่ดีของประชาชนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ (สงขลา ยะลา สตูล ปัตตานี และนราธิวาส) กับ ๔ รัฐภาคเหนือของมาเลเซีย (ปะลิส เกตาห์ กลันตัน และเปรร์) โดยมีโครงการความร่วมมือหลายสาขา อาทิ การพัฒนาโครงการพื้นฐาน การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การท่องเที่ยว การเกษตร การประมง เป็นต้น และมีการกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงานในสาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานสำคัญด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับแรงงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

(๒) แนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาประเทศและการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศในยุคปัจจุบันเห็นได้ว่า การลงทุนที่มีการแห่งขั้นและการพัฒนามากที่สุด โดยที่แต่ละประเทศได้มุ่งเน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นทุนในการพัฒนาประเทศ จากแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษของ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการยกระดับรายได้ของครัวเรือนเพื่อให้มีรายได้ ๑๒๐,๐๐๐บาท/ครัวเรือน/ปี ให้บรรลุในปี ๒๕๕๕ ในกรณีกระทรวงแรงงาน จึงเป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับการแก้ไขปัญหานั้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการขยายกิจกรรมเด่นการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยขอเสนอแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(๑) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ แนวทางความร่วมมือด้านต่างประเทศที่ได้มีการนำเสนอภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จชต. เพื่อจัดทำข้อมูลเบื้องต้นและกันความข้ามขอนกัน

(๒) ประชุมระดมความคิดเห็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเก็บข้อมูลความต้องการของหน่วยงานเพื่อรูปแบบการความต้องการในภาพรวมของกระทรวงแรงงานด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศในด้านแรงงาน

(๓) จัดทำโครงการด้านแรงงาน / ความร่วมมือด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน / การศึกษา/ดุจงานด้านแรงงาน เพื่อเสนอของบประมาณในส่วนของ ศอ.บต. เพื่อสนับสนุนงานด้านแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๔) ติดตามความคืบหน้า/และจัดทำข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรอบความร่วมมือต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน อาทิ กรอบอาเซียน กรอบ IMT-GT/GMS เป็นต้น

(๕) เข้าร่วมประชุมต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศด้านแรงงาน อาทิ การประชุมจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับทีมไทยแลนด์ (หน่วยงานไทยในประเทศไทย)

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ ประชาชนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้มีงานทำ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓.๒ ประชาชนมีทักษะที่ดีต่อหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

๓.๓ หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจในการบริการด้านแรงงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้มีการบริหารจัดการด้านบุคลากรและงบประมาณ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจในการบริการด้านแรงงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้มีความสามัคคี และมีความร่วมมือในการทำงานและเป็นเครือข่ายในการทำงานด้านแรงงาน

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๑ รายได้เฉลี่ยของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่มขึ้น

๔.๒ ร้อยละของความพึงพอใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการบริการด้านแรงงานเพิ่มขึ้น

๔.๓ จำนวน ข้อมูล/แผนงาน/โครงการในการดำเนินการบูรณาการภารกิจด้านแรงงาน

๔.๔ จำนวนหน่วยงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่เข้าร่วมบูรณาการภารกิจด้านแรงงาน

បរទនានុករម

บรรณานุกรม

๑. กระทรวงการต่างประเทศ. แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (๒๕๕๒) : กรุงเทพฯ สืบค้นเมื่อ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก <http://www.mfa.go.th/web/1687.php>
๒. กระทรวงแรงงาน. “ความร่วมมือของอาชีวศึกษาด้านแรงงานกับยุทธศาสตร์ท้าทีของไทย” วารสาร เอเชียปริทัศน์. ๒๔ (๑) : ๑-๒๓ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๖
๓. นรุตน์ เจริญศรี. Constructivism กับแนวคิดเรื่องความร่วมมือ. (๒๕๕๒) สืบค้นเมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก <http://www.Oknation.net/Blog/print.php>
๔. มหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์. IMT-GT: Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle. (๒๕๕๒) : ปีตดาวี สืบค้นเมื่อ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก <http://www.Imt-gt.psu.ac.th>
๕. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำโครงการแผนงาน โครงการ ตัวอย่าง และโครงการด้านแรงงานเพื่อบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๙
๖. สำนักนายกรัฐมนตรี. นโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้. คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๘/๒๕๕๗ , ม.ป.ท.
๗. สำนักนายกรัฐมนตรี. คำแฉลงนโยบายของคณะกรรมการ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ (๒๕๕๐): กรุงเทพ สืบค้นเมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก <http://www.opm.go.th>
๘. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ภาค: เอกสารความรู้ สป.ยท. (ม.ป.ท.) : กรุงเทพ สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก <http://www.nesdb.go.th>
๙. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. สำนักบริหารกล่าง กลุ่มงานกฎหมาย.(๒๕๔๖) รวมกฎหมาย เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายแรงงาน แห่งส่วนราชการกระทรวงแรงงาน.
๑๐. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ, ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงาน, ม.ป.ท.
๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. แผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ กระทรวงแรงงาน, ๒๕๕๑
๑๒. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. แผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔), กระทรวงแรงงาน, ม.ป.ท.

๑๓. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. ส่วนวิเทศสัมพันธ์ ข้อมูลโครงสร้างส่วนวิเทศสัมพันธ์, ม.ป.ท.
๑๔. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. โครงสร้าง (๒๕๕๒) : ยะลา สืบค้นเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก <http://www.sbpc.go.th/index.php>
๑๕. ศูนย์รวมรวมข้อมูลด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์. ลักษณะตลาดแรงงานที่เหมาะสมในการเป็นประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็ง. (๒๕๕๒) สืบค้นเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จาก http://www.SiamCRM.com/report/news_report.php
๑๖. อาจารย์คนัย ทองใหญ่. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. วิชา PS 714. (เอกสารอัดสำเนา)
๑๗. Baylis, John: “Chapter 7 Realism” and “Chapter 8 Liberalism” in *The Globalization of world politics: an introduction to international relations*. Oxford: Oxford University Press, c2005
๑๘. เว็บไซต์ สำนักเลขานุการอาเซียน (ASEAN Secretariat) เข้าถึงได้จาก <http://www.aseansec.org/>
๑๙. เว็บไซต์ กระทรวงการต่างประเทศ (Ministry of Foreign Affairs) เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/>